

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: DR. MARTON ERNŐ

1.50 FONT 12 OLDAL

TEL-AVIV, 1973 OKTÓBER 12., PÉNTEK

7675. szám

MEGINDULT AZ OFFENZIVA DAMASZKUSZ IRÁNYÁBA

Mose Daján: Katonai szempontból már elintéztük a szíriai frontot — 800 szíriai tank maradt izraeli területen — Még lángokban áll a bombázott kőolajfinomító Chomszban

Alapvető változás állt be az északi fronton tegnap, amikor csapatok a reggeli órákban megindították az offenzívát a szíriai hadsereg ellen, amelyet előzőleg visszakényszerítettek a háború előtti védelmi állásába. Este a hadsereg szövegíróje 10 kilométernyi előrenyomulást jelentett, és Mose Daján hadügyminiszter kijelentette, hogy katonai szempontból még az éjszaka folyamán valószínűleg biztosítva lesz győzelmünk ezen a fronton.

Aránylag csendes éjszaka után, amely alatt a légihaderő és a flotta volt tevékeny, reggel pánicsosnak és a gyalogság a front északi szakaszán lendültes offenzívába kezdett a légihaderő kizsákmányolása mellett. Este közölték, hogy „csapatok a Kuneitra-Damaszkusz tengelyen haladnak előre”.

A légihaderő a nap folyamán 8 repülőteret támadott Szíriában, hogy ezzel megbénítsa a szíriai légihaderő beavatkozását az offenzívába. Légicsaták során úgy az északi, mint a déli fronton repülőink 11 ellenséges gépet lőttek le.

Mose Daján hadügyminiszter tegnap este a televízióban adott nyilatkozatában kijelentette, véleménye szerint a szíriai hadsereg még van törve. Szíria csapatainak egy része visszavonulóban van, más része menekül, és a megmaradt csapatoknak már nincs értékük. „Szíria most meg tanulja, hogy ugyanaz az út vezet Damaszkuszról Izraelbe, mint Izraelből Damaszkuszba.” Külföldi sajtóirodák jelentése szerint a szíriai Chomsz városban tegnap még mindig lángokban állt a hatalmas rafinéria, valamint a nagy erőmű, amely

zója tegnap este kijelentette, hogy az északi fronton döntő fázisba lépett a küzdelem.

Szíria teljes veresége már kibontakozóban van.

Herzog tábornok elmondta azt is, hogy tegnap reggel 800 elpusztult, vagy legénysége által cserbenhagyott szíriai tankot számláltak össze azon a területen, amelyről csapatok visszaverték a szíriai hadsereget. Minthogy Szíria összesen 1400 tankot vetett harcra a Golánon, ez azt jelenti, hogy ezen páncélos erőknek több mint felét veszítette el.

A szíriai támadás megnyitására a szíriai páncélosok számbeli fölénye 12 volt az 1-hez.

Szíriának azonban összesen két ezer tankja volt a harcok kitörésekor, ötször annyi mint a hatna pos háborúban.

A tegnap nap folyamán számos szíriai katona adta meg magát

csapatunknak, még az előzőleg megszállt területen. Ezek jó részét olyan katonák voltak, akik elszakadtak egységeiktől, amelyeket csapatok visszavertettek a tiűszüneti vonal mögött.

Tegnap állapították meg elsőként, hogy az izraeli fogolytáborban iraki katonák is vannak. Ez megerősíti a beiruti jelentéseket, amelyek szerint Irák csapatokat küldött Kúldött Szíriába. A beiruti L'Orient szerint

16 ezer iraki katona száz nehéztankal érkezett Szíriába. Utközben izraeli Phantomok tá

GOLDA MEIR MINISZTERELNÖK:

»EZ NEM LESZ HATNAPOS HÁBORU«

Izrael győzelme kétségtelen — Számításba kell venni az arabokhoz önző szövjet fegyver tömegét — A frontokon alapvetően megváltozott a helyzet

Golda Meir miniszterelnök az ünnep előestéjén a tévé és a rádió útján sugárzott nyilatkozatában kijelentette, hogy a háború kétségtelenül győzelmünk fog végződni, — de mindaddig nem ért véget és győzelmünk még nem teljes. A háború ezúttal tovább fog tartani mint hat napig — figyelmeztette a miniszterelnök hallgatóit, hozzátéve azt a főhízt, hogy ez legyen az utolsó háborunk.

Az egyiptomi és szíriai támadás kezdete óta igen súlyos és rendkívül komoly órákat éltünk át, de voltak biztató, jó pillanatok is. A változást a helyzetben fiaink érték el, és az ő hősiességük leírására még nem tudjuk megtalálni a megfelelő szavakat.

Golda Meir szerdán este meg állapította, hogy a Golán-fennsík ismét kezünkben van, és a telepések visszatérnek lakóhelyeikre. A tiűszüneti vonalon túl is üldözni fogjuk a szíriákat. „A szíriai hadsereg erje ma távolról sem akkora, mint 3-4 nap előtt volt” — állapította meg a miniszterelnök. Délen csapatok közel állnak a csatornához és páncélos erők most támadásba kezdtek.

A szovjet hadiflotta Sverdlov típusú cirkálója két rakétás torpedóromboló kíséretében áthaladt a Bosporuson a Fekete-tenger felé.

Az amerikai Roosevelt repülőgépnyahajó kifutott Barcelonától Kreta irányába, ahol az Independence anyahajó és a 6-ik flotta 4 torpedóromboló ja cirkál.

BEVONULTAK A TÁBOROKOK

Az ünnep előestéjén a hatna pos háború nagyevű tartalékos táborainak egész sora vonult be aktív szolgálatra. Chájim Bár-Lév kereskedelem- és ipartügyi miniszter, volt vezérkari főnök, mint rendkívüli tanácsos működik a vezérkarban, ugyanígy, mint Aharon Jáviv tábornok, a hírszerző szolgálat volt főnöke. Rechávim Zeévi tábornok, a központi körzet volt parancsnoka csak egy hetet töltött civilben és ismét bevonult. Mordeháij Hod, a légihaderő nagybíró volt parancsnoka utódja mellett működik, mint tanácsadó.

A BIZTONSÁGI TANÁCS ÜLÉSE

A damaszkuszi szovjet nagykövetség rácafolt Malikra

New-York (UPI, Reuter). — A Biztonsági Tanács tegnap este történt ülése csak éjfélkor kezdődött, az egyiptomi külügyminiszter nyilatkozatával.

Dr. Kurt Waldheim főtitkár írásbeli nyilatkozatban szólította fel a közkeleti küzdő feleket a harcok azonnali beszüntetésére. „mielőtt kés lenne”. A főtitkár szerint más eszközökkel kell elérniük céljaikat. Waldheim a Biztonsági Tanács tagjait is felhívta erőfeszítéseik fokozására a harcok mielőbbi beszüntetése érdekében.

(Lásd beszámolókat a lap utolsó oldalán)

A nyugati szakértők tévedtek a közelkeleti erőviszonyok felbecsülésénél

Az arab hadsereg jobbak, több és tökéletesebb a fegyverük, mint azt hitték

London. (UPI). — Nyugati katonai szakértők véleménye szerint alapvető tévedés történt a közkeleti erőviszonyok felbecsülésénél. Nyugati kormányok és vezető szakértők úgy hitték, hogy Izraelnek döntő fölénye van Egyiptommal és Szíriával szemben a levegőben, továbbá fegyverrel minőségében és katonai, technikai tudásban. Kiderült, hogy ez a felbecsülés nem helyes. A szakértők főleg a következőkben tévedtek:

1. A Szovjetunió sokkal több fegyvert szállított Egyiptomnak és Szíriának, mint azt hitték.
2. A szállított fegyverek minősége és előrehaladottsága is jobb volt a becslésnél.
3. Az SA léghajító rakéták veszélyesebbek az izraeli légihad

erő számára, mint azt maguk az izraeliek hitték. Izrael ugyan tökéletesítette taktikai módszereit ezen rakéták ellen, de nem sikerült kiküszöbölni a problémát.

4. Az arab hadseregek kiképzése nagyot haladt és csapataik jobban küzdének, mint ahogy ezt várták.

5. Az araboknak sikerült megoldaniuk a modern harcászat néhány bonyolult technikai problémáját.

6. Az oroszok nagy mennyiségben szállították a szuezi támadás hoz szükséges eszközöket, főleg amphibikus járműveket, hidépítő felszerelést és pontonokat, amiről az izraelieknek nem volt tudomásuk.

7. Az arabok tökéletesítették hírszerző szolgálatukat Izraelben, míg az izraeliek a terroristák elleni harcra összpontosították figyelmüket.

שולם
147

תל-אביב-יפו

A jordániai tartalékosok mozgósítására célzóva, Golda Meir ezt a figyelmeztetést intézte Huszein királyhoz: „Ha egy okos és eszes uralkodó, akit nem hagy cserben az emlékezőtehetsége, népe javát kívánja, úgy ennek megfelelően kell cselekednie. Reméljük, hogy ez így is lesz, de ez nem tőlünk függ...”

Golda Meir végül egy kérdésre válaszolva megállapította, hogy a győzelem árát is meg kell fizetni, és számunkra minden katonának élete drága. Tehát az ár súlyos.

Rendkívüli Kneszet-ülés

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Kneszet hétfőn valószínűleg rendkívüli ülést hívják össze. A Kneszet ülést a kormány kezdeményezi, hogy a hadikölcsön törvényjavaslatot beterjeszthesse. Különböző pártok pozitívan foglaltak állást a kölcsön törvényjavaslathoz, amelyet a Kneszet pénzügyi bizottsága már előzetesen tárgyalta. A bizottságban a kölcsönjavaslatot egyhangúan jóváhagyták. Valószínű, hogy a Kneszetben is teljes lesz a javaslatl kapcsolatos támogatás és csak a Rákách fog a javaslat ellen szavazni.

Parlamenti körökben úgy tudják, hogy ezen a rendkívüli ülésen a pártok szónokai az általános politikai és katonai helyzetet is szóváteszik, és az is lehetséges, hogy egyesek az október 30-ra kitűzött Kneszet-választások elhalasztását fogják indítványozni.

Meg nem erősített hírek szerint:

„AMERIKA 48 PHANTOMOT KÜLD IZRAELNEK NEMETORSZÁGBÓL”

A szovjet fegyverszállítások az araboknak „megváltoztatták a nemzetközi helyzetet” — Nixon elnök hosszú, nehéz küzdelemre számít a Közel-Keleten

Washington. (Reuter, UPI, IFF). — A Pentagon körei tegnap közölték, hogy továbbra is működésben van a légihid, amely hatalmas Antonov szállítógépek segítségével szünet nélkül hozza a fegyverszállmányokat Egyiptomba és Szíriába. A külügyminisztérium szövegíróje kijelentette, hogy amennyiben ez a légihid valóban nagyszabású, úgy ez a tény megváltoztatja a helyzetet, és nemcsak a Közelkeletre lesz kihatással, hanem a Szovjetunió és Amerika közötti kapcsolatokra is.

Az amerikaiaknak nincs pontos értesülésük arról, hogy ezek a repülőgépek honnan-e léghajító rakétákat is, de úgy hiszik, hogy MIG repülőgépeket nem szállítanak rajtuk.

Washingtoni hivatalos körök tegnap nem voltak hejlandók nyilatkozni azokról a hírekről, amelyek szerint az Egyesült Államok elhatározta, hogy Európában álló légihaderejének állományából 48 Phantom gépet küld Izraelbe, a harcokban elvesztett gépek pótlására. Más hírek szerint Amerika Skyhawk repülőgépeket is küld Izraelbe.

Az amerikai légihaderő szövegíróje a nemetországi Rammsteinben megtagadott minden felvilágosítást.

Nixon elnök tegnap megbeszélést tartott a kongresszusi vezetőkkel a közelkeleti háború kiha

tasairól. Az elnök kijelentette, hogy a jelek szerint hosszú és nehéz küzdelemről van szó, amelyben még nem látszik döntő kibontakozás. Mindkét part vezetői támogatják az amerikai kormány erőfeszítéseit a harcok beszüntetése érdekében.

Ugy az elnök, mint Henry Kissinger, aki részt vett a megbeszélésben, komolyan tartja a helyzete tet.

Mansfield demokratapárti szenátusi vezető szerint Nixon és Kissinger világosan megmondták, hogy „ez nem lesz újabb hatna pos háború”. A fegyverszállítás kérdéseiben a szenátorok nem voltak hajlandók nyilatkozni. Edward Kennedy szenátor a megbeszélés után kijelentette, hogy Amerika Truman elnöksége óta felelősséget vállalt Izrael függetlenségének megőrzéséért és ezt a felelősséget továbbra is vállalja, mindaddig, amíg az arabok beletrődnek a független Izrael létezésébe.

IDŐJÁRAS

Reggeli záporok északon, amelyek később kiterjednek az ország középső részére. Mai hőmérsékletek: Jeruzsálem 16-23, Tel Aviv 19-27, Haifa 19-27, Afula 15-28, Ludd 18-28, Beer Séva 17-28, Ejlát 22-33 fok.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett Mamikánk

RACHEL BLUMBERGER

hosszú szenvedés után itthagyt bennünket. Temetése ma, pénteken d.e. 10 órakor indul a bné-bráki Hásomér utca 11 alatti lakástól a kirját-sauli temetőbe.

A GYASZOLOK CSALÁD

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyám

STERN SÁRI

szül. Waldmann

elhunyt. Temetése ma, pénteken, október 12-én d.e. 11.30-kor lesz a choloni központi temetőben. Külön autóbussz indul 11 órakor lakásunktól, Givátájim, Weizmann u. 14.

Gyászolják: lánya Judit és a rokonság

TIME 100 • SUPER KING SIZE FILTER • MADE BY DÜBEK

ברית המועצות
משחקת באש

התקפת הצבא המצרי והסורי ש' מטרחה להשמיר את ארצנו. בוערת נשק הדיש ומתחכם שסופק לערבים ביד רובה ובכמויות בהלי מובילות ימי ברית המועצות. יתר על כן מניעים גם היום לשני התוקף מים מסוים הובלה ענקיים עם ציוד חדש. הלקי מסוים, טילים המועדים להתקפה נגד ישראליים.

ידוע הוטב שמסוקה מטוחה גם את יתר מדינות ערב להשתתפות במלחמה. עירק שולחה לטוריה וירי דות המצודות גם הן בנוש סובייטי ולא קיים כל של ספק שהיא עושה זאת בעידודו בהסכמתו של הקרמלין. הרוסים מנסים גם להשפיע באותו כוון על אלג'יריה.

אין להאמין לספורים המועצים מוסקבה שברית המועצות כביכול יציבה לערבים שלא להסתכן בהתפתחה מלחמת. כל העובדות מעידות על ההיפך. האמת היא שהקרמלין מעודד את הערבים להלחמה השמיר הוא גם מספק להם את הכלים לכך.

התנהגותה של מוסקבה בבורה הדין היות עומדת בניגוד לדמיונית ההשקפה שברוביניו דוגל בה. האזהרה התמורה שיש להנסיא ניכסן ושל שר החוץ קוסיג'ין שברית המועצות מסכנת את הקרבות המועצות. טרם הניעה את הרוסים להשמיד ולחבור את החלקות.

קיימת סכנה שיום האספה הגב' את הוועדה לארצות ערב השפיע על ארון הכוחות שארצות הברית התייבה לקיים.

היא לצדקה הברית לקיים את הבט' ושלם לצדקה כל הונק'ה של ששק הררוש לודית'ה הווקופים. טעל וטעור הסכני האספה הקיימים. זאת ועוד. דרושה אזהרה לקיפת לבויות המועצות שישקחה באש נוכל עם התערבות ישירה במלחמה וזה עלול להביאה לעומת ישר עם מעצמת ה' עיה מערבית.

התקפת הצבא המצרי והסורי ש' מטרחה להשמיר את ארצנו. בוערת נשק הדיש ומתחכם שסופק לערבים ביד רובה ובכמויות בהלי מובילות ימי ברית המועצות. יתר על כן מניעים גם היום לשני התוקף מים מסוים הובלה ענקיים עם ציוד חדש. הלקי מסוים, טילים המועדים להתקפה נגד ישראליים.

ידוע הוטב שמסוקה מטוחה גם את יתר מדינות ערב להשתתפות במלחמה. עירק שולחה לטוריה וירי דות המצודות גם הן בנוש סובייטי ולא קיים כל של ספק שהיא עושה זאת בעידודו בהסכמתו של הקרמלין. הרוסים מנסים גם להשפיע באותו כוון על אלג'יריה.

אין להאמין לספורים המועצים מוסקבה שברית המועצות כביכול יציבה לערבים שלא להסתכן בהתפתחה מלחמת. כל העובדות מעידות על ההיפך. האמת היא שהקרמלין מעודד את הערבים להלחמה השמיר הוא גם מספק להם את הכלים לכך.

ELŐFIZETÉSI DU
HAVONTA 17.- FONT
Tel Aviv, POB. 831.
Postabank: 4-04444-6

HAIFA
Hirdetések felvétele:
Sachar,
Shapira u. 13.
8-20 óráig, tel.: 662-453
Előfizetés és este 8 óra
után hirdetések:
Grünberger,
tel.: 52 70 10
Levontin u. 24., 1. em.
Postabank: 4-26984-2

JERUZSALEM
Előfizetés és hirdetések:
Erdős,
Telefon: 22 47 23,
délután 4-6 között

A DÁN AUTÓBUSZ KO-
OPERATÍVA az ünnep előtti
napon felújított egyes autóbusz-
járatokat, amelyeken a háború
kitérőre éke megszűnt a közleke-
dés. Ezek a járatok a következők:
11, 19, 24, 26, 27, 30, 34,
41, 42, 53, 56, 57, 75. Ugyan-
akkor visszaállították a teljes
forgalmat az ideiglenesen meg-
rövidített vonalokon. Ezek a
következők: 1, 10, 16, 17. A kü-
lönböző vonalokon este 6, 8, 11
lelte 10 órakor zárul a forgalom.

J. KAHÁN
SZÖRMEZLET
Tel-Aviv, Ben Jehuda 54
Tel. 286-701

LUDTALPBETÉTEK - mo-
derna, minden cipőben hordható
- sörvkötők, ort. fűzők, hasko-
tók, gumiharsnyák Vámosnál. -
Tel Aviv, Dizengoff 155, telefon
227-284.

TEL-AVIVI NÁCHLIT
Benjámin utca 62 alatt lévő fér-
fi-ot üzlethe kedden két fey-
veres rabló tört be, aki megsebe-
sítette J. Kámszkit, az üzlet tu-
lajdonosát, de végül zsákmány
nélkül távozott. Az eset a kor-
eseti órákban történt, amikor a
két rabló nadrágvásárlás ürügye
alatt tért be az üzletbe, s ennek
során az egyik revolvert rántott
és pénzt követelt. Amikor a ke-
reskedő megtagadta a követelés
teljesítését, egyikük a pisztoly
agrával fejbeverte, mire a vérző
fejű kereskedő kifutott az utcá-
ra, ahol kiáltásra kezdett. A két
rabló megjött, kirohant az üz-
letről és a rájuk várakozó ten-
derbe ugrott, majd elmenekült.

MEGBIZHATÓ
németül vagy jiddisül beszélő
asszonyt keresünk
idős, egészséges házaspár gon-
dozására, nap néhány órára,
Nehéz takarításra nincs
szükség.
Tel. 053-92943

ANKARAI JELENTÉS
SZERINT török csapatok az el-
mult 48 óra folyamán a szíriai
határ irányába utaztak, habár a
törökök az izráeli-arab háború
miatt lemondták Dél-Törökor-
szágban tervezett hadgyakorlatu-
kat. A török hadsereg szövőfje,
Muzafer Akalin ezredes közölte,
hogy a hadgyakorlatokat „félre-
értékes elkerülése végett” halasz-
tották el. Mint ismeretes, az Iz-
ráel által bombázott szíriai ku-
tonai repülőterek között voltak
olyanok, amelyek a török határ
közeliében fekszenek.

NYUGAT-NÉMET köz-
lekedésügyi minisztérium utasi-
totta a Földközi-tengeren lévő né-
met kereskedelmi hajókat, hogy
legyenek készenlétben. Ennek
oka az, hogy esetleg szükség lesz
a német turisták és állampolgá-
rok evakuálására — vélik a né-
met hatóságok. Harry Ruzen, az
izráeli turisztikaiügyi miniszter-
um frankfurti kirendeltségének
vezetője közölte, hogy jelenleg
mintegy 1500 nyugat-német ál-
lampolgár tölti szabadságát Iz-
ráelben.

24 óra a légihaderőnél

Irta: JICHAR PORAT haditudósító

Még szinte teljes sötétség
övezte a Phantom-raj pilótáinak
éjszakai repülését, amikor megérkeztek
a közeli parkolóterへ, ahol
glóbulában álltak a magánautók.
Az épület bejáratánál egyetlen
lámpa világított az ajtó felett és
a félhomályban lévő falon pi-
lótáruhába öltözött tiszték árnyé-
kai táncoltak. A háttérben jól
lehetően hallani a támadásra in-
duló gépek motorjának dübör-
gését.

Megkezdődött-e már a csa-
ta negyedik napja?
S. fogadott bennünket, ele-
nítte magát és így szólt:
— Nálunk még mindig a csa-
ta első napja folyik. Éjjel-nappal
támadunk, szakadatlanul folytat-
juk a légitámadásokat.

Egy csendes sarokba vonu-
lunk a szépen berendezett klub-
helyiségben. A levegő áporodott,
mert a helyiséget ideiglenesen
hálóteremmel változtatták. Az
egyes padlót beborító zöld sző-
nyeg matracok, takarók és há-
lószőnyegek vannak elhelyezve. Itt
pihentek néhány órán át a tartal-
écska katonák, miután egész éj-
szaka támadtak. S elhelyezkedik
az egyik karosszéken a telefon-
készülék mellett és az elmúlt nap-
ok eseményeit próbálja összefog-
lalni.

Lökhatásos tempóban kezd
tünk — mondja — és továbbra
is ebben a tempóban folytatjuk
a repülést. Amikor megkezdő-
dött az egyiptomiak és a szí-
riaiak támadása, azonnal utasi-
tást kaptunk, hogy kezdjük el
az éjszakai repüléseket.

Az első nap kissé furcsa
érzésű volt. Védkezünk.
Csak másnap kezdjük meg az
elleneségek rakétahálózatok és
repülőterek bombázását. Ebből
a szempontból nem volt semmily-
en különbség a „kifulladás
háború” idején folytatott ope-
ratív tevékenység és a jelenlegi
között. Talán csak az volt a kü-
lönbség — folytatja S. — hogy
eztúttal sokkal intenzívebb lége-
háború tevékenység fogadott ben-
nünket, beleértve a rakétákat.
Ahorá kormányoztuk a repülő-
gépet, mindenütt láttuk körülöt-
tünk a légháború rakéták útját
jelző fehér füstcsíkokat. A csíkok
között pedig a légháború ágyuk
lövedékeit által előidézett fehér
és fekete „virágcsokrok” vol-
tak.

Hogyan érezte magát eb-
ben a helyzetben?
S. mosolyogni próbál. Kissé
elgondolkodik, majd ezt vála-
szolja:
— Amikor egy feladatot kell
végrehajtani, a pilóta gondolatit
csak ez foglalkoztatja. Nagymér-
tékben gépszerűen működik az
agya és ösztönösen reagál.
Csak a feladat bevégezte után
kezd a rakétákra és a veszélyre
gondolni és a dolog tulajdon-
képpen nagyon egyszerű: ha
ügyesen és gyorsan reagál, ak-

kor jók a kilátásai, hogy épség-
ben hazatérjen...
— Mondok egy titkot — fűzi
hozzá mosolyogva — az izráeli
légihaderőben egyetlen pilóta sem
ül a gépbe, ha nincs teljesen
kipihenve.

A szomszédos szobában ép-
pen most fejeződött be a pa-
rancsok és utasítások kiosztása.
A pilóták és a navigátorok pár
perc időt kapnak, hogy cifo-
gyasszanak egy sajtós szendvi-
cset és gyorsan kiigyanak egy
csésze kávé. Az egyik órnagy
körülményesen kinyit egy téglét,
amelyben méz van és jókora
mennyiséget ken a kenyérre.
„Hogy édes legyen a repülés”
— mondja és rákacsint a többiek-
re.

„Vén csatlólovak” sokatmon-
dóan mosolyognak két harapás
között. Közben megégyezzer meg-
vizsgálják a térképet, mások pe-
dig a múlt éjszaka eseményeire
térnek vissza.
A „váltak” már komoly harci
múlttal rendelkeznek és szá-
mos egyiptomi meg szíriai re-
pülőgépet tettek harcképtelenné.
A fiatalabb körülöttük ülnek
és áhítattal lesik szavaikat.

Az „expressz reggeli” percek
alatt befejeződött. Valaki zseb-
vágja a kenyér megmaradt ré-
szét, a másik pedig futva fejezi
be a táplálkozást. Mégegyezzer
megvizsgálják a felszerelést, meg
szorítják a szíjat és megvizsgál-
ják, rendben van-e a pilótáruhá
zippzára.

A gép mellett már várakoz-
nak a technikusok, közöttük fiat-
al fiúk és dreszdő hajú motor-
szakértők. Valamennyien ugyan-
azt az olajbogyó színű egyenru-
hát és khaki inget viselik. Még
érezni rajtuk a naftalinszagot.
Egyesek különböző színű csíkos
trikókat viselnek, valóságos tar-
ka fészvált. A gép fűlőketű dü-
böggéssel gördül ki a kifutópá-
lyára.

Egyik gép a másik után,
gyors egymásutánban. Villám-
gyorsan rakják fel a bombákat
és a levegő-levegő rakétákat.
„Nálunk a karbantartásnak is
versenyt kell tartania a gépek
sebességével” — mondja L., aki
saját tanúsága szerint a háború
első 48 órája alatt egyetlen pe-
rcet sem aludt.

Nincs idő — mondja szét-
tárt karokkal egy kápelis fiú.
Ez az érzés fűti át az izráeli
légihaderőt. S. ezt így szövegezi
meg: „Amit ma csinálnak a pi-
lóták, azt rendes körülmények
között nem engednék meg nekik.
Mindenkit átfűt az az érzés,
hogy minden egyes repülőgép Iz-
ráel biztonságának zálogát ké-
pezi.”

A pilóták odaadását illusztrá-
ja az egyik fiatal repülősről szó-
ló történet, aki történetesen még
egyetlen ellenséges gépet sem
tett harcképtelenné. Most először
vesz részt tényleges háborúban.
A parancsnokság épületének fo-

lyosóján „kaptuk el”, alig né-
hány perccel azután, hogy vissza-
tért az Egyiptom légitérében tett
„kifunduláslról”. Megkérdeztük,
hogyan látja a légiharcot.

Amióta kitört a háború —
mondja — állandóan bombázom
az ellenséges célpontokat. Első
alkalommal tavaly volt alkal-
mam résztvenni egy támadásban,
amikor Szíria fölé hatoltunk. De
most ez egész más, mert most
olyan célpontot támadunk, ame-
lyet rakétákkal hálózatba véd-
tünk. Igaz, közben felöltöttünk. Mege-
lepetemre, éppen az első támadás
aránylag könnyen folyt le.

A legnagyobb probléma az
— mondja ösztönöz —, hogy én
itt azon kevesek közé tartozom,
akik még egyetlen ellenséges re-
pülőgépet sem lőttem le. Nem
volt alkalmam résztvenni légi-
csatában. Tegnap, amikor szíriai
célpontokat támadunk, hirtelen
egy MIG került előlem, de kény-
telen voltam teljesíteni a pa-
rancsokat, és ezért nem lőttem rá
rakétákat. A raj parancsnoka eb-
ben az esetben nem adott enge-
délyt a légitűzetre. Az érzés
más és a kötelesség teljesítés más.
Itt befejeződött a beszélgetés.

A pilótáknak be kellett men-
niük, hogy megkapják az utasi-
sásokat. Percekig belül ismét fel-
szállnak a Szináj vagy a Golán-
fennsík felé, hogy új feladatokat
hajtsanak végre.

AZ ARANYER KLUB
KÖZLEMENEI
Ezúttal értesítjük tagjainkat,
hogy az elsőtűzés ideje alatt nem
tartunk összejöveteleket. Minden-
képpen felvilágosított készséggel ad
az 5963 telefonszámra.

Megállapodás a Híztadrut és a munkaadók között:
Maximális erőfeszítés a munkafronton is
A dolgozóknak vállalniuk kell minden túlórárt és szükséges
esetén ünnepnapj munkát is — Jelentkezésre szolítják a
munkajuttatás nyújtásukat

A Híztadrut és a munkaadók
szervezete között megállapodás
jött létre intézkedések bevezetésé-
ről, melyek biztosítják a zavartal-
an termelési a rendkívüli állapo-
tok idejére.
A megállapodás értelmében a
különböző üzemek, vállalatok
gondoskodnak a rendelkezésükre
álló munkáról és felszerelés ra-
cionális felhasználásáról, megfe-
lelő munkarend kidolgozása mel-
lett.
Túlórák, amennyi szüksé-
gesnek mutatkozik, ezenkívül fel-
fontosságú munkahelyeken, mun-
ka pihenő időben (ünnep), az il-
letékes szövek intézkedése szer-
int.

„ÜNNEPI CSOKOR”
A FRONTHARCOSOK SZÁMÁRA
— KATONAI TUDÓSÍTÓ JELENTESE —

A tábori főrabbinátus külön-
leges osztály mind az északi,
mind pedig a déli frontszakaszon
végélőtagotartak a különböző eg-
ységeket és lehetővé tették minden
érdeklő katonának, hogy telje-
sítse az „ünnepi csokor” megvá-
ját.
Már az ünnep előtt osztogat-
ták a katonai egységekben az
etrogot, a lulávot, a fűzfát és a
mirtuszt, olyan csomagolásban,
amely biztosítja a szukati kegy-
szerek sértelességét.
Ugyancsak ellátta a tábori fő-
rabbinátus a háttérben lévő egy-
ségeket „örökös sátrakkal.” Mor-
decháj Piron dandártábornok,
tábori főrabbi pontos utasításo-
kat adott ki arról, hogy mi-
lyen esetben kötelező a sátor-

A HÁBORU ALATT NINCS ELŐRE KIADOTT
MŰSORA A TEVÉNEK ÉS A RÁDIÓNAK

A háborús hírszolgálat szükségleteinek megfelelően a
tévét és a rádió előre meghatározott műsor nélkül műkö-
dik. A tévé reggel 9 órakor kezd adást és híreket sugá-
roz, majd az oktatási televízió szünetelben is híreket ad.
Amennyiben a háborús helyzetben nem állnak be sors-
döntő változások, a tévé műsorzárása mindig éjjel 12 óra-
kor lesz.

A rádió és a hadsereg rádiója a háború idejére egyesí-
tette közvetítéseit és ugyanazt a műsort sugározzák vala-
mennyi hullámhosszon. A rádió éjjel-nappal működik,
örökként van hírszolgálat, de szükség esetén a műsorokat
megszakítják, hogy híreket vagy a frontról küldött riport-
kat közvetítsenek. A híradások között zenei programok és
ismertető előadások hangzanak el.
A fentiek miatt az Új Kelet egyelőre nem közli a tévé
és a rádió műsorát.

ÜGYVELETES GYÓGYSZERTÁRAK

TEL AVIVBAN
Péntek: Frenkel, Hámeloch George
28. tel.: 223721, Kasztel, Ibn Gvi-
rol 147, tel.: 443716
Szombat: nappal: Benl, Dizengoff
174, tel.: 223356, Hámeloch, Hám-
eloch George 72, tel.: 229740, Jani,
Jehuda Hálévi 67, tel.: 612474
Szombat kimenetele után: Nordau,
Ben Jehuda 183, tel.: 242873, Je-
huda Hálévi, rehov Jehuda Há-
lévi 91, tel.: 615159

RAMAT-GAN
Péntek: Hvizle, Arlozorov 81,
tel.: 721489
Szombat: Alija, Krintszel 2,
tel.: 723840

CHOLON
Péntek: Schein, Szokolov 68
Szombat: Merkáz, Kikar Weiz-
mann

BAT-JAM
Péntek: Ezra, Balfour 135
Szombat: Balfour, reh. Balfour 90

HERZLIA
Péntek: Berniker, Szokolov 28
Szombat: Kineret, Efar Szabá,
Weizmann 119
Szombat kimenetele után: Hásá-
ron, Rámátajim, Derech Hásáron

PETACH-TIKVA
Péntek: Rössel, Rothschild 29
Szombat: Aszuta, Baron Hirsch 21

NATANJA
Péntek: Merkáz
Szombat: Hádász
BEER-SEVA
Szombat: Briut

A HITACHDUT
OLÉJ HUNGÁRIA
KÖZLEMENEI

FIGYELEM!
A HOH ORSZAGOS
KÖZPONT ELNÖRSÉGE
ezúttal közli az Országos Vezető-
egység tagjával, hogy az október 15-
ikére egybehívott újabb érte-
sítésig technikai okból később idő-
pontra halasztotta.

JERUZSALEM
Értesítjük a jeruzsálemi magya-
rul beszédo Jisru hólgytagalót,
hogy a H.O.H. Roth Kultur Országos
helyiségében kezdődő ingyenes sza-
bás, varrás és kézmunka tanfo-
lyamra folyó hó 15-ikéig még lehet
jelentkezni Irodánkban Reh. Jato
szobákban. Elpusztult hozzá-
járású pontja 4-órától nyitva van. Egyben
közöljük, hogy a Jád-Vásém által
kibocsátott nyomtatványok, a
veszélyes körülmények elpusztult hozzá-
járású megörökítésére kaphatók
f. hó 15-ikétől 4 órától naponta.

KERESÉS
A TEL-AVIVI HOH UTJÁN:
Früger Anca saját érdekében
közölte címét az új keresésével: S.
Traurig, Kfar-Szabá Szokolov 19
(telefonszám: 92-52-45).

MUNKÁT KAPHAT
A TEL-AVIVI HOH UTJÁN:
hét napig elfoglaltságára reggel
7-től délután 3-ig — megbiz-
ható autózvezető (kereskedelmi
autókhoz) számára — felvesznek,
— lehet nyugdíjas is, —
— férj, vagy női adminisztratív
munkaerőt, aki írtit és magyar
nyelven is tud írógépen levelezni;
heti 8-10 órai alkalmatossátt nyer
het;
— háztartási alkalmazottat elhe-
lyezkedést nyerveknek;
— (a fenti munkák megmentu-
hatók atel-avivi HOH titkárságá-
nál Háýárkon 61 szám alatt).

LADNER-TILINGER
szőrmeszalón

Tel-Aviv • Ben Jehuda 43
(passzázs)
Telefon: 24 93 46
Üzletünk reklámja
a különleges minőség

HABITMA

Hábitmárté, okt. 12. péntek
AZ ÖRÖKSÉG
Tel-Aviv, okt. 13. szombat
BEKE, BEKE,
ÉS NINCS BEKE
A kisteremben
AZ ÖRÖK FERJ
Hábitmárté
AZ ÖRÖKSÉG

A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA

ELŐADÁSOK KEZDETE:
4.30 — 7.30 — 9.30
ALLENBY: Elnök a puska-
végen
BEN JIHUDA: Úvegház
CAEON: Kiáltások és süttőgások
CHEN: A bölgy, aki bües-
tnekel
CINERAMA: Shaft Afrikában
DEKEL: Csapda a bébi-
szitternek
DRIVE-IN: Vigalom a hívóhar-
ban
EDEN: Ma, te nap, holnap
ESZTER: A sárkány
GÁT: Pete és Tilley
GORDON: Szökésig tekete
cipőben
HAMERKAZ: Az 8köl király-
nője
HOD: A szökés
LIMOR: Amig elváltunk
MAXIM: Szereltem, bosszú és
ökölcsapás
MOGRABI: Mit mond egy
mezelen nőnek?
OFIR: A nagyfőnök
ORDAN: Az amerikai éjszaka
ORLI: Elfújta a szél
PEER: A madárjáró
PARIS: A Rellington utcai ház
RAMAI AVIV: Kazablán
STUDIO: Ben Gurion elítélja
IAMAR: A telete öves gyilkos
ICHELEI: Játsszad úra, Sami
TEL AVIV: A külső ember
ZOHAR: A három barát

ELMÚLT A VÁSÁRLÁSI LÁZ

Az árak is többé-kevésbé visszatértek a normális nivóra
Jeruzsálemből és Tel Avivból
érkező jelentések szerint ked-
di a lecsillapodtak a kedélyek a
piacokon és az élelmiszerüzle-
tekben; a háziasszonyok meg-
szüntették az élelmiszer halmoz-
ását.

A jeruzsálemi város háza rend-
kívül időrre felállított vezet-
sége nagyszámú magánjárművet
szervezett be az élelmiszer-
szállítására, ami lehetővé tette,
hogy hal és szárnyas is megfe-
lelő mennyiségben legyen a pia-
con.

Amikor megállapítást nyert,
hogy a szukati ünnepi cikkek
árúai is megkezdtek az árdrági-
ást és 20 fontot, sőt ennél töb-
bet követelnek a lulávért, az
illetékes szervek külön autót me-
nesztettek Jerichóba, ahonnan
több ezer lulávot hoztak, aminek
eredménye azonnali árcsökkenés
volt.

Miközben a fűszerüzletek-
ben többé-kevésbé sikerült elke-
rülni az árdrágást, a szárnyas
ára — készen és kikőserolva —
8 fontnál magasabbra szökött.
Kedden egyikébként megjelentek
munkahelyükön az arab dolgo-
zók is, akik a tel-avivi város-
háza szolgáltatásban állnak és a-

GERVAI
FURS SALON
TEL-AVIVI
BEN JEHUDA 6
tel. 226724

MEISELS
SPECIALIS
paplankészítő
JERUZSALEM •
JAFFA U. 80

AGGOKHÁZA
„GANIM” - GEDERA
felvez egyéni gondozásra
szoruló öregeket.
Gyakorlott, odadó
orvosok!
Gedera, Zuckermann u. 14,
telefon: 055-91101

„DO-RE-MI”
Tel-Aviv,
Frischmann 37.
Tel.: 236458
Új és használt
zongorák.
Nagy
választék.

HARC AZ «ITÉLKEZÉS NAPJÁÉRT»

Irta: BARZILAY ISTVÁN

Ha valaha megtörtént volna a keresztény Európában, hogy valamelyik állam szent karácsony napján indít háborút a szomszédja ellen, ezt nyilván tanulnánk a történelemben. Még azt is feljegyezték, hogy a 30 éves háború szilveszter éjjelén tört ki, holott a vigadalomnak ez az éjszakája messze van attól, amit ajtókat ünnepnek nevezhetünk. A szilveszteri hangulat meg lehet zavarni a háború zajával, a karácsonyt, amelyet a keresztények a béke ünnepeként is neveznek, soha egyetlen európai ország nem szegte meg háborus kezdeményezéssel.

Ugy látszik, a mi jom kipurunk, az engesztelődés napja, amikor a zsidó ember megérinti súlyos elszámolását az Egék Urával és nemcsak a zsidó nép, hanem az egész világ megváltásáért könyörög. — ez az ünnep nem elég szent ahhoz, hogy megsértése bármilyen felháborodást is okozzon a nem-zsidó népek körében. Mert a templomokban fmdákozók zsidókön kívül az egész világon senki sem háborodott fel azon, hogy a zsidóság legnagyobb ünnepeit szentségtelenítésként meg ez a barbár támadással. Az arabok rajtuk akartak lütni, amikor tudták, hogy Izraelben jom kipurkor nincs rádió és televízió-közvetítés, nemcsak a közfoglalom szünetel, hanem még a magánautók sem igen járnak az utcákon és a lakosság jórésze reggeltől estig a templomokban ajátatoskodik. Az izraeli hírszerző szolgálat magas szintűnek tudható be, hogy hadvezetőségünk ment előre tudott, még az összegegyeztetés szíriai—egyiptomi támadás pontos időpontját is. Amint Mose Dájan hadügyminiszter bejelentéséből megtudtuk, Izrael politikai megmondóskökből nem fordult most a preventív támadás módszeréhez, amint azt tette 1967 júniusában. A politikai mérlegelés az volt, hogy nyilvánvalóvá kell tenni a világ közvéleménye előtt, ki az igazi agresszor a közelkeleti térségben. Megtanultuk 1967 májusában, hogy egy tengrszoros törvénytelen elzárása, a nemzetközi hajózás megzavarása, amely időtlen idők óta casus-bellinek számít, egyes nagyhatalmak szemében nem elegendő ok arra, hogy Izrael háborút indítson. Az arabok és barátai számára az volt a fontos, hogy ki adta le az első lövést, amint azt annak idején De Gaulle tábornok megfogalmazta, mint a fegyverszállítási tilalom okát.

Olyan helyzetet akartunk tehát teremteni, amelyben kétségtelenül az arabok adják le az első lövést és ezáltal stratégiai előnyhöz jutattuk Szíriát és Egyiptom hadseregét. Nagy árt kellett fizetni azért a törekvésünkért, hogy az UNO-ban most ne minket minősítsenek agresszoroknak, hogy kevés barátunk a nemzetközi porondon ne hagyja magát eltántorítani az ellenséges világ frázisaitól. A következő napok eseményei fogják megmondani, hogy milyen mértékben hatott ez az izraeli taktika nemzetközi helyzetünkre. Az eddigi jelek azt mutatják, hogy nem segített a diplomáciai óvatosság: amikor e sorokat írtuk már kialakulóban volt a kommunista és az ugynevezett nem elkötelezett államok érvelése, amely szerint Egyiptomot és Szíriát nem lehet agresszornak tekinteni, minthogy 1967-ben elvesztett saját területek visszaszerzése érdekében indították háborút.

A háború negyedik napján az volt az érzelésünk, hogy Szádát és Aszad azért eszelték ki ezt a támadást, hogy az 1967 november 22-én hozott BT-határozat módosítását erős-szokolják ki az UNO fórumain. Az a következtetés, hogy a tűzszünetet csak azzal a feltétellel állítják helyre, hogy Izrael vonuljon vissza az 1967-es határokig, világosan alátámasztja ezt a feltevést.

Természetesen nem azért írjuk ezeket a sorokat, hogy pesszimizmust keltsünk az olvasók körében. Ennek a helyzet elemzésnek az a célja, hogy tudatosítsa az izraeli polgárban az állam nagyonyis érzékeny helyzetét. Az akarjunk, vegye tudomásul az izraeli ember, hogy nincs más választása, minthogy szembenézzen minden nehézzel, hogy meg kell hoznia minden lehető áldozatot a haza megvédésére. Ezekben a veszedelmes órákban újra és újra meg kell mondanunk, hogy a zsidó nép Izraelben örök időkre állította helyre ősi államát, amelyért éppen úgy harcolt és éppen úgy hozta áldozatot, mint minden más nép a világon, ha hazáját megtámadják. Amint a svédeket, vagy az olaszokat nem lehet nemzeti törekvéseiktől eltántorítani azzal a figyelemzavarással, hogy létük esetleg atomháborút idéz elő,

Vandál rombolást észlelték Róma világhírű műemlékén, a Trevi-kuton. Az utóbbi időben elszaporodtak a hasonló rongálások az olasz fővárosban. Néhány napja a Borghese-kert szökőkútjánál a Goethe-szobrot csonkították meg. A hatóságok szigorú felügyeletet rendeltek ki a fontosabb műemlékek védelmére.

egy kell kitaratnia Izrael népének és a világ zsidóságának Izrael léte és boldogulása mellett.

Nincs felemelőbb érzés annál, mint annak a tudata, hogy az 1973. évi háború ifjúsága éppen olyan hősiességgel száll szembe az ellenséggel, épp olyan halálát megvető lelkesedéssel indul a háborúba, mint az előző négy háború nemzedéke. Boldogok hallottuk Dávid Elázár tábornok, vezérkari főnök nyilatkozatát, amelyben azt mondta, hogy az 1973 évi katona hősiessége, mint az 1967 évi katona volt, aki viszont jobb harcos volt az 1956 évinél, ő pedig felülmúlták a függetlenség háború katonáinak hősiességét. Ez a csodálatos jelenléte az bizonyítja, hogy csak a kishitűek és tájékozatlanok bírálják, feleslegesen és túlzottan az izraeli szülőt, aki állítólag rosszul neveli a gyermekét, vagy az iskolahálózatot, amelyben a kritika szerint a gyermekek nem tanulnak eleget és elég alaposan. Az az ifjúság, amely ilyen megrázó módon tudja és teljesíti népe és hazája iránti kötelességét, nem érdemel meg semmiféle kritikát, s az izraeli szülőnek, valamint az iskolahálózatnak, amely ilyen nevelteket ad a hazának, dicseget jár, nem pedig bírál.

Ebben az ifjúságban bízva, hiszünk Dávid Elázár tábornoknak, aki ragyogó győzelmet jósol ebben a háborúban is. Nevet is javasolt, amint minden háború kapott valamilyen elnevezést. Azt ajánlotta, hogy ne jom-kipur háború legyen a neve, hanem az „Itélkezés Napjának háborúja”. Szeretnénk, hogy a háború befejezése valóban az itélkezés napja legyen. A „jom hádin”, amely napon minden rendbe jön, a bűnös elnyeri büntetését, az ártatlan megkapja felmentését, az emberek és az államok közötti kapcsolatban is helyreáll a béke. „Az Itélkezés Napja” elérése érdekében valóban nincsen más lehetősége a Cáhálnak, minthogy „összetörje az ellenség csontjait”, amint azt a tábornok mondotta. Nem lehet az arabokat térdre és békére kényszeríteni, csak akkor, ha olyan végső csapást mérünk rá a harcra, mint amilyent Hitler, vagy Napóleon szenvedett el: elpusztítani egész hadseregüket, sok évre tönkretenni nemzetgazdaságukat, hogy belassák végre, egyetlen lehetőség a Közelkeleten való nyugodt életre az, hogy leljünk a tárgyalóasztalhoz Izraellel.

Hajmeresztő igazságtalanság történik azokon a nemzetközi fórumokon, amelyekben most az ugynevezett „fejlődő világnak” van ijesztően nagy többsége. Nem tudjuk, hogy van-e rá példa a világtörténelemben, hogy törvényestelenül igyekezzenek olyan helyzetet, amelyben önkényesen háború viselő államok megtagadják a közvetlen tárgyalásokat annak az államnak a kormányaival, amelyel harcban állnak. Minden nemzetközi törvény megszufofóása játszódnik most szemlünk előtt és nem látunk semmiféle más kiutat az izraeli—arab válságból, mint azt, hogy Izrael fegyver erejével a tárgyalóasztal mellé ültesse az arabokat.

Ha ez valóban az Itélkezés Napjának a háborúja, akkor nincs más választásunk, mint térdre kényszeríteni Egyiptomot és Szíriát. Nem tudhatjuk, hogy ez mikor következhet be. Csak azt tudjuk, hogy az „Itélkezés Napjának háborúja” nem fejeződik be hat nap alatt, mint a diadalmas 1967-es háború. A zsidó népek úgy látszik nem adott meg, hogy békés eszközökkel vivja ki függetlenségét. Vérről érte megfizetni. Sajnos szomorú gyakorlatunk van abban, hogy szülőket kell vigasztalunk elvesztett gyermekük miatt, előzvegyült asszonyokat és elárvult gyermekeket kell biztosítanunk a társadalmunk szeretetéről minden háború után. Ez a honfoglalás borzalmasan súlyos ára. Az ellenértéket csak az Itélkezés Napján kapjuk meg érte.

A HAZA VÉDELMEBEN

Az események margójára

Háborus célkitűzések

Irta: ARAD GIDEON

A jom-kipur háború még teljes lendülettel folyik e sorok írásakor, de mire az olvasó kezébe veszi a háborus hétvégi lapot, már kibontakoznak az izraeli győzelem és az arab vereség méretei.

Sok-sok érdekes részlet, katonáink hősteteinek leírása, maroknyi csapatok diadala nagy ellenséges hadakkal szemben — erről majd beszámolnak a katonai tudósítók, a vezérkar pedig kiemeli a katonai tanulságokat. Annakra hozzászoktunk már a háboruskodáshoz, hogy ebben a pillanatban is azzal a kérdéssel kell foglalkoznunk: mi lesz a háború után, mi volt a célja? Mi lesz a kihatása? Közlebb jutunk-e a békéhez?

Az arabok részéről a háború indítékai eléggé világosak. Ismételt leirtuk már Egyiptom hosszantartó és meddő erőfeszítéseit arra, hogy semmissé tegye a hatnapos háború eredményeit és helyreállítsa a régi helyzetet, amely reményt nyújt Izrael megsemmisítésére. Nasser még halála előtt katonai uton kísérletezett meg a közelebbi háborúban — és kudarcot vallott. Utódja, Anuár Szádát, aki tűzszünetre kényszerült, hába kísérelte meg, hogy diplomáciai győzelmet kövessonjon a harcra vereségből, amint ezt Abdul Nasser tette az 1956 évi színáji hadjárat nyomán.

A nemzetközi helyzet változása folytán most már nem lehet a nagyhatalmakat egymás ellen kiütözni, hogy Egyiptom számára kikapariák a forró gesztentét a parázs-ból. Zádát külügyminiszter erőfeszítései, hogy Európában, Kínában és az arab világban találjon alternatív támogatást, jórómán semmilyen eredményt sem hoztak. A „se háború se béke” helyzete tfrhetetlenné vált Szádát számára, aki harcos és gazdag cégtársának. Muammer Gádáfí ezredesnek a presz-zszió alatt állt és súlyos belső bajokkal küzdött.

Szíria mindig a kérelhetetlen ellenségeskedés szélsőséges vonalán haladt. Katonai diktátora, Cháfész el-Aszad tábornok Szádát-hoz hasonlóan hajlandó volt feláldozni számosságát életét és katonai kaland segítségével e hallgatni az állandóan újabb öszezsekkívészeket szövsz ellenzékét. Ennek érdekében még régi ellenséggel, Huszeinn kiállva is amolyan békét, vagy fegyverszünetet kötött.

AZ ARAB CÉLKITŰZÉSEK

A két támadó arab ország teljes egészében a Szovjetuniótól kapta hadfelszerelését és szövetségben áll Moszkvával, bár a kapcsolat erősen lehűlt. Nem valószínű, hogy a Szovjetunió háborúra biztatta volna Szíriát és Egyiptomot, mert az arab vereségek igen költségesek voltak számára eddig is és a Kreaml alieha mentesül attól, hogy újabb vereség után ismét hitelbe kelljen adnia az araboknak „védelmi feevervet”. Ezzel szemben azt sem látjuk, hogy Moszkva erőfeszítést tett volna az új háborus kaland megakadályozására — jöllehet erre voltak lehetőségei. Szíriában ezúttal is — nevezvegy mint 1967-ben — ott ültek a szoviet katonai tanácsadók, bár Egyiptomból Szádát már kitésekelte őket.

Az arab vezérkarok és orosz tanácsadók nem lehetnek oly tudatlanok, hogy teljes katonai győzelmet vártak volna Izrael ellen. Arab körök nem is titkolták, hogy a katonai célkitűzés korlátozott méretű:

● Egyiptom számára lábvetés Színában, esetleg a Csatorna keleti partjának teljes megszállása, ami lehetővé tenné a Szezi csatorna újbóli megnyitását.

● Szíria a jelek szerint a csekély területű Golán-fennsík és ottani kütű katonai állásai visszaszerzését tervezi.

Kairóban és Damaszkuszban tudták, hogy ezért magas árat kell fizetni — amit leg-

alábbis Szádát nem titkolt népe előtt.

Mi volt az ilyen részleges hadi győzelemről várt politikai eredmény? Nyilván arra számítottak, hogy ezzel kimozdíják a helyzetet az eddigi holtpontról és bebizonyítják a nagyhatalmaknak, hogy az 1967 óta fennálló helyzet további fennmaradása okvetlenül újabb háborúhoz vezet, tehát világstratégiai veszélyt képez. Ebben számíthattak a Szovjetunió támogatására. Természetes, hogy az UNO-ban a könnyen mozgósítható arab-kommunista—afrikai többség megadta volna a megfelelő politikai döntéseket.

Az arab vezetők további reménye az volt, hogy megsemmisítik az izraeli hadsereg leggyőzhetetlenebbek lezandáját, amely — hiába tagadják — erősen befolyásolta az arab államok és a nagyhatalmak magatartását is. Bármilyen kismértékű győzelem Izrael ellen, Abdul Nasser méltó utódjává és az arab világ dícséretes vezetőjévé avatta volna Anuár Szádátot.

Világos, hogy az arabok nem érték el ezeket a célokat. Nem győztek és katonai szempontból nem érnek el mást, mint hadseregeik jelentős részének elvesztését — és a Cáhál presztízisének újabb növelését.

Politikai téren azonban lehetséges, hogy költséges támadásuk mégis elér némi eredményt: rábírja az általános békiülés jegyében álló világot arra, hogy rendkívül erős nyomást fejtessen ki a Közelkeletre a békekötés érdekében. Az arabok nyilván bíznak abban, hogy ezt a nyomást számukra kedvező mederbe tudják terelni. Lehet, hogy ezt igéri a Kreaml, bár mindegyik fikarcnyit sem tudott valóra váltani a világhatalmi támogatás által keltett arab reményekből.

EUROPA BARÁTSÁGTALAN

Mi volt az újabb közelkeleti háború kihatása a nemzetközi politikára? Nem ismétlődik meg az, ami a hatnapos háború idején történt: akkor a világ teljes rokonszenven fordult Izrael felé, bár a kormányok tartózkodtak Izrael tényleges támogatásától, sőt Franciaország hírtelen háttal fordított Izraelnek. Ezúttal más irányt vett a fejlődés.

Az Izraellel gazdasági kapcsolatban álló kilenc-tágu Közösség, amelyet Európa képviselőinek kell tekinteni, mindenekelőtt kölcsönös érdeklődést fejt ki a gazdasági jólétének veszélyeztetését kívánja elkerülni. Anella miniszterelnöke és Németország kancellárja a Biztonsági Tanács mozgósítását, azonnali tűzszünet elrendelését sürgette. Gondosan tartózkodtak attól, hogy akárcsak burkolatlan is bírálják az arab támadást, amely ezúttal nem volt kétséges. Előttük fekiadt az olasz kormány riadó sürgősen: azonnal összehívni a Közösség minisztertanácsát, mert az arabok katonai veresége esetén képesek a kölcsönös-állítást megszüntetni.

A francia külügyminiszter óvatos szavakban elmondta azt, amit az európai sajtó ismételtéste meg: „Megmondtuk előre, nem vártunk mást az araboktól, minthogy Izrael nem volt hajlandó visszahúzni az elfoglalt arab területeket...”. Még a nyugat-német sajtó mérvadó képviselője, a Frankfurter Allgemeine Zeitung is arra merészkedett, hogy erkölcsös prédikáljon Izraelnek! Mintha azon a vidéken fogalmuk sem lenne róla, hogy Izrael népe miért kénytelen küzdeni, nem területekért, hanem életéért és fennmaradásáért...

A Szovjetunió a várt módon arra irányította erőfeszítéseit, támogatja az arab diplomáciai célkitűzéseket és ennek érdekében akkor kívánt azonnali tűzszünetet, amikor még fennállt néhány arab hídfő a Szezi-

csatorna keleti partján. A két világhatalom együttműködése, amelyre Nixon emlékeztet Brezsnyevet, ezúttal nem vett olyan irányt, mint 1957-ben, amikor az áldatlan emléktű Eisenhower az oroszokkal együtt visszavonulásra kényszerítette Izraelt és az angol—francia haderőt. Amerika híven kitart Izrael mellett, de nem kétséges, hogy most megkísérli befolyásának megerősítését Egyiptomban.

Amerikának ugyanúgy, mint a Szovjetunióknak az a célja, hogy a közelkeleti helyzetet ne veszélyeztesse a nemzetközi envhültést. Ugyanakkor mindkét világhatalom ki akarja mélyíteni kapcsolatait az arab világgal, a petróleum-termelőkkel és a Szezi-csatorna megnyitása érdekében Egyiptommal is.

IZRAEL CÉLJAI

Fel kell vetni a kérdést, hogy melyek Izrael célkitűzései a háborúban? Minthogy a támadást az arabok indították és Izrael nem akart háborút, voltaképpen nem lehet szó előre kitűzött célokról.

Katonai szempontból a harcok megindulásának pillanatától az ellenség visszaverése és hadseregének minél teljesebb megsemmisítése kellett törekedni. A kormány felhatalmazta a haderőt a régi tűzszüneti vonalak átlépésére, az ellenséges csapatok elpusztítása érdekében. Nem volt tervbe véve újabb területek meghódítása — bár bizonyára kívánatosnak tűnne a tűzszüneti vonalak csekély méretű kiigazítása úgy a Golánon, mint Port-Szaid környékén.

Mi a politikai célkitűzés a nem kívánt háború és az izraeli haderő biztos győzelme után? Izraelnek mítsem kell változtatnia azon az alapvető politikai célkitűzésén, hogy létrehozza a békét. Ennek számunkra elfogadható feltételek mellett kell történnie.

Az újabb háború bebizonyította a következőket:

1. Az arabok aláírása bármilyen nemzetközi egyezményen, akár tűzszünet, akár fegyverszünet, vagy béke, fabatkát sem ér.
2. Semmilyen sem változott az arabok alapvető célkitűzése, hogy megsemmisítsék Izraelt.
3. A nagyhatalmak nem tudják elejét venni arab agressziónak, tehát nemzetközi garanciák értéktelenek.
4. Izrael továbbra is csak saját erejében bízhat és kütű hadseregre, valamint jól védelmezhető határokon van szüksege.
5. Ezeket a tényeket szem előtt tartva, kell békére törekedni.

Sajnos nem valószínű, hogy az arabok a jövőben sokkal ésszerűbb magatartást tanúsítsanak majd, bár vereségük méretei arra kényszeríthetik őket, hogy legalább is valamilyen ideiglenes rendezésbe menjenek bele. Arra kell tehát törekednünk, hogy a katonai téren elért eredményeket, a drága vérrrel megfizetett győzelmet, diplomáciai fegyverezt kövessoljuk és többé-kevésbé tartós megvezést kössünk arab szomszédainkkal. Sajnálatos, hogy éppen az arabok makacs támadó kedve akadályozza anyiekkünköt az új határok megszabásánál.

Az Egyesült Államok új külügyminisztere most kétségtelenül nagy lendülettel fog majd az arab—izraeli béke létrehozásának. Ez legalábbis olyan nehéz feladat, mint az amerikai—orsz—kínai háromszög létesítése, vagy a vietnami háború likvidálása. Szívvel kívánjuk Kissingernek, hogy a Közelkeleten még nagyobb sikert érjen el — de a végső szót a közelkeleti kormányoknak kell kivitelezniük.

Izrael részéről ez a szó béke — és biztonság! — meggyőzelmet akarunk ünnepegni, hanem békekötést!

DÁN DALMÁT:

A humorista háborus noteszéből

Nagyon nem örülök, hogy háború van, de azért minden rossz dolognak van egy jó oldala. Most legalább nem mondhatjuk, hogy mi kezdjük, hogy agresszorok vagyunk. Ez alkalommal nem szükséges fűnek-fának elmagyarázunk, hogy csupán önvédelemből támadunk, mivel ők százmillió lelket számlálnak, mi meg csak három milliót, — most önvédelemből védekezünk. A gentleman szomszédaink ellen, akik a legszembetűnőbb zsidó ünnepeken, minden különösebb lelkiismeretfurdalás nélkül totálisan megszegtek a tűzszünetet. Most végre talán meg fogják érteni két-kétöd nyugati barátaink is, hogy miért ragaszkodunk olyan cökönyösen a biztonsági határokhöz, a biztonságos ígéretek és aláírások helyett. Be kell látnunk, hogy az ugynevezett „biztonsági komplexumunk” nem teljesen alapatlan. A történelem arra tanít bennünket, hogy a zsidóknak sohasem volt illüziós mániájuk, hanem mindig ténylegesen üldözték őket. S talán, talán még maga Gio- ra Neumann is módosítani fogja némileg az álláspontját a Cáhálról.

Talán...

A harcok kitörése után negyedóránként hallgatjuk a rádió híreit. Hazafias érzésű kislányom minden alkalommal megkérdi, hogy bementek-e a törökök elleni kósrádba eredményt. Végül már nem bírom idegekkel és ráordítok:

— Nem hallod, hogy most az egyiptomiak és a szíriaiak elleni mérközésünkről van szó?!

— Micsoda, egyszerre kettő ellen kell mérközni?! Ez nem igazságos! — jegyzi meg Dafna.

— Mérközünk már egyszerre három ellen is! — mondom. — Tudod, ez olyan zsidó specialitás. A mi számunkra külön szabályokat találtak ki, hogy igazalmasabb legyen a játék.

Látom a gyerek szemén, hogy kezdi érteni.

A negyedik forduló

Irta: DAN OFRY

Még nem érkezett el az ideje nyilvánosság-ra hozni mindazokat a jelenleg bétpécseletes államtitkokat képező eseményeket, amelyek a jom kipur napján kirobbant arab-izraeli háboru negyedik fordulóját megelőzték. Nyilvánvaló, hogy nemzetbiztonsági megfontolások miatt amolyan engedélyezett számunkra felfedni azokat a kulisszák mögött lejátszódtó drámai eseményeket, amelyek — szilárd meggyőződésünk szerint — a háboru után még számos belpolitikai bomba töltelékét képezik majd.

Mindenestre arra már most utalhatunk, hogy Izrael legendás hírszerző szolgálata nem mondott csődöt. Az illetékes tényezőknek előzetes tudomásuk volt Egyiptom és Szíria óriási méretű csapattöredékéről, va-

nak, az egyiptomi hadseregnek körülbelül 70 ezer katonája és 600-800, főként szovjet gyártmányú T-64 típusú tankja található a Szezi-csatorna keleti partvidékén, tehát az ugynevezett Bár-Lév vonal helyén, amelyről azt hittük és azt hirdettük évek óta, hogy áttörhetetlen és sebezhetetlen.

Szerdán, a háboru ötödik napján, Izrael a Szináj félszigeten a Csatornától visszavetve 3-4 kilométer távolságra sorakozik fel és szervezi erőit. Maga Aharon Javir tábornok, a vezérkar hírszerző szolgálatának egykori főnöke, aki a háboru kirobbanása óta Elázár vezérkar főnök különleges megbízatása aszisztenseként működik, ismerte be, hogy vannak olyan helyek is, ahol az egyiptomiaknak több mint tíz kilométer mélységre sikerült éket vernök a Csatorna keleti oldalán.

Amint azokról a tervekről, hogy rajtaütés-szerű támadást hajtsanak végre Izrael ellen. A vezérkar és ezen keresztül Izrael kormányja kellő időben tudomást szerzett az ellenség összehangolt támadó előkészületeiről és annak minden eddig felülmúló méreteiről.

Nem az illetékes katonai hatóságok és a hadügyminiszternek mulott, hogy Izrael hadserege, a Cánh, ezalkalommal nem előzhet meg az ellenséget és nem indíthatott megelőző, preventív háborút. Ennek hangsúlyozása annál is inkább fontos, mert — valljuk meg őszintén — a közvéleményben vannak olyan hangok, mintha a biztonsággyel szembe fordított bizonyos mulasztás terhelne megfelelő éberség hiánya és a kellő időben való mozgósítás, riasztás foganatosításának elmaradása miatt.

Nincs ennél alaptalanabb, igazságtalanabb vád.

A tények éppen a fordítottját bizonyítják. Anélkül, hogy bizonyos eseményeket, bizonyos személyeket és bizonyos politikai konstallációkat név szerint említenek és összefüggésbe hoznák, e pillanathoz mindössze annyit írhatnak meg, hogy Izrael azért engedte át szándékosan és tudatosan a hadászati kezdeményezést az ádáz egyiptomi-szíriai ellenségnek, mert olyan döntő politikai tényezőket vetettek latba befolyásukat a kormányon belül, amelyek sajtósági körülmények között de facto Izrael sorsát mind gazdaságilag, mind belpolitikai, mind társadalmilag és mint a jelenlegi háboru is bizonyítja, — katonai sikon is meghatározzák.

E sorok írja előre, még mielőtt teljes mértékben felgördül a függöny, a negyedik forduló, a jom-kipur háboru kulisszatitkaival, egyértelműen deklarálni kívánja, hogy ha a multban nem lékesedett a csak látszólag békésen turbukoló izraeli „galambok” érveléséért és taktikájáért, most a jom-kipur „izraeli Pearl Harbour” után, szinte teljesen szemlátást a csekély bizalom is, amit galambjaink katonapolitikai bölcsességébe és elcsatásába valaha is vetett.

A történelem ezen a téren még számos — e pillanathoz ismeretlen, illetőleg bizonyosság okok miatt nem közzétehető — meglepetést tartogat az útkor számára. Ha azonban van e cikk írójának némi hitele az olvasónál, nagy hangsúlyozni szeretné, hogy csakis kormányzatunk politikai mérlegeléstől és a katonai hatóságoktól függően a harcok eseményei, amelyek Izrael államát negyedszázados fennállása óta legsúlyosabb, legveszélyesebb, legkegyetlenebb küzdelmébe sodorták.

Nincs értelme ködösíteni.

Az egyiptomi ellenség sikere még katonai tényezőket is meglepett Izraelben. Az a tény, hogy 40-50 óra leforgása alatt a hatnapos háboruban porrázúzott egyiptomi hadseregnek sikerült 11 helyen hídöt létesíteni a Szezi-csatorna és azon keresztül öt teljes páncélos divíziót behozni a Szináj-félszigetre, tehát a Csatorna keleti, Izrael által kézbe tartott oldalára, — önmagáért beszél.

Lehet szépténi a dolgokat. Lehet politikai és katonai kozmetikát alkalmazni a valóság retusálására. Külföldi hírforrások szerint most, a háboru ötödik napján, amikor e sorok író-

Nyilvánvaló tehát, hogy a háboru első szakaszában az egyiptomi ellenség — hős fiaink halált megvető ellenállása és a féltelmesez tulerével szembeni vakmerő helytállása ellenére — elérte célját.

Egyiptom átkelt a Csatornán és jelentős erőket néz farkasszemet a Szináj sivatag szívében ezidig nem bevett döntő izraeli haderevvel szemben.

Hogy mindez miért történt?

Katonai szempontból a magyarázat kézenfekvő és egyértelmű: aki a kezdeményezés, az az elsődleges győzelem is. Aki az első koncentrált csapást mérte az ellenségre, nyilvánvaló, hogy az jut az elsődleges helyzeti előnyökhöz is.

Ellentétben a hatnapos háborúval és az 1956 évi szuezi hadjáratral, Izrael állama 1973 október 6-án, jom-kipur napján — fennállása óta első alkalommal — átengedte a támadó kezdeményezést az egyiptomi ellenségnek. Amak ellenére, hogy a vezérkar hírszerző szolgálata révén a kormánynak pontos tudomása volt arról, milyen fantasztikus mennyiségű és minőségű szovjet hadfelszerelés áll a Csatorna túloldalán támadó felsorakozásban készülő negyedszázados egyiptomi katonaság rendelkezésére. Nyugati hírszerző források egységesen annak kidomborításában, hogy sem Észak-Vietnamban, sem Moszkva körül, illetőleg a Szovjetunió más északkeleti pontjainál, nem volt még olyan sűrű rakéta-hálózat, mint amilyent a Szovjetunió segítségével és korlátlan ellátásával a Nilus deltájától a Szezi-csatornájáig építettek.

És nem sokban különbözik a helyzet Szíriában sem, ahová Moszkva ugyancsak bőkezűen küldte az ultramodern hadfelszerelést.

Mindez rányomta bélyegét a háboru első szakaszának kimenetelére.

Az sem mellékes körülmény, hogy az arabok ezalkalommal — szokásuktól és „hagyományuktól” eltérően — a legapróbb részletekbe menő módon előkészítették az offenzívát. Évekig tartott ennek az összehangolt támadásnak előkészítése. Mint ahogy az arabok gondosan megválasztották a támadás időpontját is. Jom-kipur napját. A jom hádin, az ítékezés napját...

Az a szent napot, amikor Izrael népe — még azok is, akik hitetleneknek szeretnek magukat beállítani — befelé fordulva az Eggek segítségét kéri.

Az arabok tehát tanultak. Tökéletesítették harci készségüket. Vitathatatlan, hogy sokban elsajátították a nem lebecsülendő szovjet katonai doktrínát.

Ezért tartunk most ott, amint azt a harc-téri helyzet mutatja...

Ezért hullámlik Izrael közvéleménye...

Ezért van az, hogy Izrael, amikor e sorok között írjuk, erőfeszítését a Gólan-fennsíkra behatolt szíriai páncélos erők visszavetésére és a szíriai ellenség gerincének megtöretésére összpontosítja. A Szíria feletti megszemélyesítő katonai győzelem nemcsak azért fontos, hogy Damaszkusz is megfizesse agressziójának árát, de abból a szempontból is létfontosságú, hogy elvegye a kedvét Iráknak és Jordániának a harcokba való esetleges beavatkozásá-

(Folytatása a 11-ik oldalon)

Szabad kivándorlás kereskedelmi kedvezmények ellenében

A Jackson-féle törvényjavaslat ára

(TIME). — Henry Jackson demokráta szenátor egy évvel ezelőtt nyújtotta be módosító törvényjavaslatát, amelynek célja: megakadályozni, hogy Nixon elnök a kereskedelmi kedvezményekben részesülő államok listájára helyezze a Szovjetuniót — hacsak a szovjet kormány nem oldja fel a kivándorlási korlátozásokat, el-sősorban az Izraelbe kivándorolni szándékozó zsidó polgárraival szemben.

Leonid Brezsznyevnek bizonyos mértékben igaz van, amikor azt állítja, hogy a Jackson javaslat a Szovjetunió belügyeibe való beavatkozással egyenlő. Nyilvánvaló, hogy az Egyesült Államok is rossz néven venné, ha a Szovjetunió követeléseivel állna elő és kritizálna az amerikai kormánynak azt a bánásmódját, amelyben egyes polgárait részesíti. De a Jackson javaslat támogatói nem így látják a dolgokat. Valójában a javaslat annyira népszerű, hogy támogatóinak száma — 77 szenátor és 287 képviselő — rekordszámba megy az amerikai kongresszus történelmében.

KÜLÖNBÖZŐ MOTIVUMOK

Ennek a széleskörű támogatásnak a motivációi sokfélék, de a legfontosabb indíték nincs közvetlenül megemlítve a módosító javaslatban, nevezetesen: az új hajszá, amelyet a szovjet kormány több politikai szabadságot követelő, disszidens polgárai ellen indított. A Jackson javaslat kizárólag a kivándorlás szabadságának kérdésére összpontosul. Mindamellett, a disszidensek ellen folytatott szovjet több politikai szabadságot követelő, disszidens polgárai ellen indított. A Jackson javaslat kizárólag a kivándorlás szabadságának kérdésére összpontosul. Mindamellett, a disszidensek ellen folytatott szovjet több politikai szabadságot követelő, disszidens polgárai ellen indított. A Jackson javaslat kizárólag a kivándorlás szabadságának kérdésére összpontosul.

Ennek a széleskörű támogatásnak egyik legfontosabb oka az általános elégedetlenség, amelyet az amerikai — orosz gabonaügylet váltott ki. Az általános felleg az, hogy itt az oroszok egyszerűen becsapták Amerikát. A politikusok többsége hibáztatja a Nixon kormányt aiv hiszékenységét, amelyet a tranzakció során tanúsított és úgy írta, hogy az Egyesült Államoknak most ellenszolgáltatást kell követelni bármely további kereskedelmi engedélyért. Számításba kell venni a zsidó befolyást is, amely döntő fontossággal bír igen sok nagyvárosi kerületben. Egy másik tényező: a vietnami háboru fejleményi folytán számos politikus jutott arra a konklúzióra, hogy Nixon elnök visszaélt hatalmával. Tekintettel arra, hogy a törvény szabad kezét nyújtana Nixonnak a kereskedelmi tarifák megállapításában, a törvényhozók úgy érzik, hogy Nixon felhatalmazását jogukban áll feltételekhez kötni.

IDEALISTA CELK — PRAKTIKUS TAKTIKA

Maga Jackson az idealista célt hangsúlyozza, amelyet praktikus taktikával kíván elérni. A kivándorlás szabadsága alapvető jog kell, hogy legyen — mondja. Nincs szándékában veszélyeztetni a déntente-ot (az enyhülés folyamatát), de a napirenden lévő törvényjavaslatot próbátételnek tekint, mert úgy véli, hogy a kemény alku normális feltétele lehet ennek az enyhülési folyamatnak. Fenn-tartja, hogy a tárgyalások során az oroszok az erélyt respektálják. Tekintve, hogy az oroszoknak égető szükségük van az amerikai kereskedelmi megegyezésekre és technológiai szakértelemre, érvel Jackson, feltételezhető, hogy legalább részben elfogadják a kongresszus feltételeit. Valójában, Brezsznyev tiltakozása ez ideig enyhe volt.

A kormány álláspontja, ahogyan azt Henry Kissinger kifejtette a szenátusi bizottság előtt, amely jóváhagyta külügy-miniszteri kinevezését, az hogy a szovjet kereskedelmi szerződéshez kötött illesztési feltételek „a Szovjetunió belső struktúrájának megváltoztatását”

mértékben emelkedett.

A KOCKAZAT KERDESE

A vita lényege, hogy volt-e képpen miféle kockázatokat rejt magában a Jackson-féle módosítás. Támogatói szerint, a két nagyhatalom közötti kapcsolatok elmérgesedésének veszélye minimális, — tekintve, hogy a módosítás kizárólag a kivándorlás kérdésre szorítkozik és nem foglalkozik a Szovjetunióban folyó politikai elnyomatással. „Mi nem akarunk tanácsot adni a Kream-nek, hogyan bánjon a Szovjetunióban maradó polgárokkal, — mi csak azt akarjuk, hogy engedje ki azokat, akik kiakarnak jönni”, — mondják Jackson hívei.

Ez a túlságosan leegyszerűsített érvelés azonban nem veszt tudomást a tényről, hogy a kivándorlási korlátozása egyik alapfeltétele a zárt társadalmi-nak. Valójában, a Szovjetunióból való teljesen szabad kivándorlás a rendszer alapvető megváltoztatását jelentené. Ezt drámai módon illusztrálta a kelet-németországi tapasztalat az ötvenes években, amikor az értelmiségiek és szakképzett munkások oly tömegesen me-

nekültek át Nyugatra, hogy a Berlii Falnak kellett megakadályozni a teljes gazdasági összeomlást.

Az is igaz, hogy a kedvezményes kereskedelmi státusz megadása nem nagy engedmény. Az Egyesült Államok összes kereskedelmi partnerei élvezik ezt a státust, a kommunista nemzetek kivételével, sőt ezek között is tettek már kivételt Jugoszlávia és Lengyelország számára. Ilyen körülmények között ennek a kedvezménynek a megtagadása voltaképpen büntető jellegű megkülönböztetésnek számít.

Mindenestre sürgős, hogy a két világhatalom megtalálja a kompromisszumot, tekintettel a jelenlegi magas tétre, amelyek kockán forognak. Ezek: az atomerőmű felállítására, az európai biztonságra és az Európában állomásozó katonai erők csökkentésére irányuló és folyamatban lévő tárgyalások. Privátim, mind a szovjet vezető tisztviselők, mind az amerikai kongresszusi képviselők többsége reméli, hogy a tarifák és a kivándorlás körüli nézeteltérések nem fogják veszélyeztetni a magasabb érdekeket.

Olajtársaságok ellentámadása Libiában

(TIME). — A tüzérégi zárótűz az európai és amerikai lapokban közzétett hírtételek sorozatával kezdődött. A Texaco Inc. figyelmeztette az olajvásárló államokat az magánvállalatokat, „minden rendelkezésre álló jogi eszközzel elni fog, hogy visszaszerezze a tulajdonát képező nyersolajat, amelyet Libia illegálisan kisajátított”. Néhány nappal a hírtételek megjelenése után megindult a támadás. Texaco és Standard Oil of California pert indítottak Olaszországban és visszakövetelték 640.000 hordó nyersolajat egy szardiniai finomítottól. A társaságok azzal érvelnek, hogy Muammar Gádafi kormánya szerződésességet követelt el, amikor a tulajdonukat képező nyersolajat eladta a szardiniai olajfinomító vállalatnak.

A multinacionális olajtársaságok ezzel az új stratégiával próbálják parizni a kisajátítások mindinkább terjedő veszélyét. Más szóval: legális nemzetközi bojkottal. Kenecott Copper (Rez) Corp. bizonyos sikert ért el ezzel a stratégiával egy évvel ezelőtt, miután Salvador Allende marxista kormánya minden kárpótálás nélkül kisajátította egy chilei rézbányát. Kenecott elérte, hogy a franciaországi, olaszországi, németországi és svédországi törvény-szék letilták az európai vásárlók fizetését az El Teniente-bányából eszközölt szállítmányokért, azzal érvelve, hogy a Chileből importált réz lopott tulajdon. Az európai rézpiacok elzárása részben hozzájárult a chilei gazdasági válság eljuttatásához, amely végső soron a katonai puccsra és Allende tragikus halálára vezetett.

DÍÓ

A jogi esetpáté a libai olaj körül 1971 végén kezdődött amikor a British Petroleum pert indított több olasz és görög cég ellen, amelyek a Gádafi által államosított olajföldek nyersolaját vásárolták fel. Amerikai érdekeltségű nem voltak bele keverve ezrebe a perre, de ez év szeptember elején a harcias Gádafi elhatározta, hogy kisajátítja az összes külföldi olajtársaság részvényeinek 51 százalékát, a társaságok tényleges befektetései (minusz az elhasználták következtében beállított értékesítések) megtérítésével. A társaságok szeptember végéig kaptak határidőt, hogy elfogadják Gádafi diktátumát, aki ellenkező esetben szét szálalok: kisajátítással fenyegetőzött. Némely nagy cég, mint az Exxon és a Mobil, nemet mondott és jóval maga-

sabb kártérítést követel. De a Texaco és a California Standard, amelyek közösen üzemeltetik az American Overseas Petroleum Ltd. (Amoseas) társaságot, tovább mentek és amikor a libai kikötőhatóságok követelték, hogy a számlákon tüntessék fel, miszerint az exportált olaj 51 százaléka a kormány tulajdona, ideiglenesen beszüntették a nyersolaj kivitelét Libiából. A szardiniai olajfinomítottól az Amoseas két millió dollárt követel a libai kormány által illegálisan kisajátított nyersolaj szállítmányért.

Elvileg a társaságoknak igá-

zunk van, de a gyakorlatban Gádafi nehéz dió, akivel nem lehet úgy elbánni, mint azt a Kenecott tette Allendével. Allende el volt szigetelve, valutatartaléka kimerült és rá volt utalva minden tonna réze, amit külföldön eladhatott. Gádafi egységesen támogatja a többi arab olajtermelő állam, hatalmas devizataralékkal rendelkezik és világszerte könnyűszerrel talál piacokat a libai olaj számára. Mindamellett Texaco és a California Standard remélik, hogy erőly nyomással sikerül majd egy elfogadható megegyezést kicsikarni Gádafitól.

NEM KELL TEL AVIVBA UTAZNIA...

A házartási cikkeket és/vagy ajándéktárgyakat vásároló haitai (és környékbeli) közönségnek nem kell Tel Avivba utaznia csupán azért, mert az utóbbi hónapokban a Hadar Hakarmel két legrégibb és legnagyobb „Kol-Bo” áruháza, a „Chefi Bá” és a „Mesek Bájit” leburna a rollót...

Mindkét áruházat egy és ugyanaz a bankintézet vásárolta meg — érdekes kurizóm, ami azonban nem tartozik szorosan a tárgyra. Elvégre egy banknak megvannak a saját üzleti szempontjai, amelyeknek nem kell okvetlenül számolni az ajándéktárgyakat vagy házartási cikkeket vásároló közönség kényelmével.

Szerencsére azért a helyzet

INNEN — ONNAN

430 millió guldent fizettek rá a holland vasutat az elmúlt évben az utasforgalomra. Az Expressen ezt az adást magyarázza, hogy az utóbbi években mind többen térnek át a repülőgéppel és gépkocsival való utazásra. Az utasforgalom az utóbbi években csökkent Hollandiában. A vasutak vezetősége attól fél, hogy ha az árakat emeli — hogy a veszteséget behozza —, még kevesebben veszik majd igénybe a vonatot.

A Himalája szörnyének őri-ásléptei szönyegetek díszítenek. A szönyegetek egy hamburgi ízem készíti. A minták — amelyek hitelessége vitatott — nagy sikert arattak — írta a svéd Expressen.

48 millió egyedülálló nő és férfi él az Egyesült Államokban. Az utóbbi időben gomba-

szok van, de a gyakorlatban Gádafi nehéz dió, akivel nem lehet úgy elbánni, mint azt a Kenecott tette Allendével. Allende el volt szigetelve, valutatartaléka kimerült és rá volt utalva minden tonna réze, amit külföldön eladhatott. Gádafi egységesen támogatja a többi arab olajtermelő állam, hatalmas devizataralékkal rendelkezik és világszerte könnyűszerrel talál piacokat a libai olaj számára. Mindamellett Texaco és a California Standard remélik, hogy erőly nyomással sikerül majd egy elfogadható megegyezést kicsikarni Gádafitól.

Kellemes ünnepeket, és a viszontlátásra!

(*)

A „bestsellerekről” írt a nyugatnémet Scala. Közölte, hogy most jelent meg egy olyan könyv, amely után óriási az érdeklődés. Ez a nyugat-németek sajátjainak hivatalos menetrendkönyve. Másfél millió példányban nyomtatták ki és máris elkel.

Az utóbbi időben gomba-

szok van, de a gyakorlatban Gádafi nehéz dió, akivel nem lehet úgy elbánni, mint azt a Kenecott tette Allendével. Allende el volt szigetelve, valutatartaléka kimerült és rá volt utalva minden tonna réze, amit külföldön eladhatott. Gádafi egységesen támogatja a többi arab olajtermelő állam, hatalmas devizataralékkal rendelkezik és világszerte könnyűszerrel talál piacokat a libai olaj számára. Mindamellett Texaco és a California Standard remélik, hogy erőly nyomással sikerül majd egy elfogadható megegyezést kicsikarni Gádafitól.

1973. X. 12. UJ KELET 5

ZENEÉLET

A FILHARMONIKUS ZENEKAR ÉVADNYITÓ HANGVERSENYE

Haendel: Királyi tüzijáték; Messiaen: „Et exspecto resurrectionem mortuorum” és Brahms 2. zongora-verseny. Szólista: Jean Bernhard Pommier. Vezényel: Zubin Mehta

Némi rezignációval kellett ezidén lemondanunk az utóbbi évek szeszonyító „Arthur Rubinstein-fesztivál”-járól, s be kell érünk vele, hogy az agg Mester neve és védnöksége alatt decemberben versenyt tartsanak fiatal zongoristák számára. Ehelyett — tempóra mutató — Zubin Mehta a modern francia zeneirodalom legjellegzetesebb képviselőjének, Olivier Messiaen-nak feltámadás-misztériumát: „Et exspecto resurrectionem mortuorum”-ot állította újdonságként a megnyitói műsor középpontjába, fűvös- és ütőhangszerekre (1964), öt tételben írva.

A szerző mintegy 42 éve a párizsi Sainte-Trinité templom orgonistája (és emellett különböző tanszéken előadó az egyetemen) — s egész munkásságának egyik „orgonapontja” egy vallásokon felülmúló vallásosság, melyben a hindu, az ó-görög, s az antik keleti mítoszok csaknem olyan szerepet játszanak, mint mélyenygőerező katolikus hittvallás. Ami forradalmi Messiaen zenéjében, az nem a gazdag dallam-anyag bármiféle feldolgozása, hanem a legnyolcvanlabb ritmusok raffiniált kombinációja, szinte egzotikus megszólaltsággal történő beállítása. Másik alapvető fontosságú elem zenéjében a különböző harmonikus rendszerek, egvázi és világi hangnemeknek, harmonikáknak mérsékelt kombinációja. S végül, amellyel ebben a művében is találkozunk, szenvedélyes gyűjtője és feldolgozója a — madárdalnak. Lelkes oriontológus, aki — saját bevallása szerint — tudományos rendszerességgel és valamely szektáriánus megszállottsággal vette fel hangsúlyra a világ különböző tájain a madárcsereget, s hatalmas művekben szóltatta azt meg. Nálunk a közel-múltban „Chronometrie” című zenekari darabjában találkozunk vele, míg mintegy kétórás tartama, zongora- és zenekari darabja: „Catalogue des Oiseaux” — valami madár-katalógus, — sajnos elkerült eddig bennünket. Rendszerint ütőhangszerek egzotikus kombinációjával szólaltatja meg madárkánt, mint azt láthatjuk most előadót művében is.

„Et exspecto resurrectionem mortuorum”-át poliritmusokon és polyfonikus harmóniákon kívül valami „poly-vallásosság” is áthatja, melynek avagát Messiaen — saját szavai szerint — Egyiptomban, a mexikói piramisoknál, görög templomokban és Rómában gyűjtötte, s szellemi apja Aquinói Szt. Samás. Őt tételből áll, a megnyitói „De profundis”-t a 130. zsoltár szerint, mely részük intonálják. A többi tétel fő könyvében kívül az Új Testamentumból vett idézeteken alapulnak, s bár nem érthetjük a hozzártartozó zene és ezek közötti összefüggést, a feltámadás misztikumának áhítata — hangröntgenként kísért fűvös-szólamokból intenzív árad. A 4-ik tétel madár-dalgyűjtés bizarr gong- és cseleszta, vagy xilofon-zene szólaltatja meg. S bár gyakran éreztük egyhangúnak és kissé bombasztikusnak a fűvös- és ütőhangszereknek ezt a kombinált orgonáját, a zárótétel búcsújátékának hatalmasan felfokozott processziója valami vallásos eskütámban magasztosul fel.

Mehta és zenekara nagyszerűen adta elő, ha helyenként így is éreztük, hogy a karmester túlságosan csínján bánt a gyöngé-

debb hangszerekkel, melyek elsodrő temperamentumának váltak áldozataivá.

A megnyitói szám, Haendel „Királyi tüzijáték”-zenéje Sir Hamilton Harry otromba hangszerelésében, s Mehta kissé vaskos kivitelében, nem gyújtotta fel a hallgatóság kedélyét.

A megbetegedett Rudolf Serkin helyett beugrott francia zongoristát, Jean-Bernhard Pommier-t (29) elmúlt évben Salzburgban hallottam, egy Mozart-koncerttel. Ott nem hírdették be, hogy egyik Csajkovszki-versenyen nyert díjat, s talán ezért sem kellett különös figyelmet. Mostani fellépése begyőke-rezett gyanumát a zenei versenyekkel szemben csak növelte: Pommier valóban kitűnően zongorizál, s legnagyobb értéke könnyed, kiforrott technikáján kívül igen melet, érzelmás piánó-látéka. De ebből még nem lesz Brahms-verseny: azok az élesen bevetett hangsúlyok, a két szélső tételnek összefüggés-telenségül összehordott interpretációja merő el-lentében állottak az északnémet mester szé-lesen hőmpolygós dallam-vonalával.

A KÉT ZUKERMAN AZ ISZRAELI KAMARA-EGYÜTTESSEL

Mikor e sorokat kopogtatom gépemen, lép Berlinben a pódiumra a zenekar vezetője, Gary Bertini, hogy az ottani Filharmo-nikusokkal első koncertjét vezényelje a há-rom közül. Kettő bérleti sorozatban, egy bér-leten kívül, Claudio Arrau a szólistája és Richard Strausnak nálunk — szinte mulat-ságosan idejétmúlt indexen álló — két mű-vét is vezényli. Havdn egyik szimfóniáján kívül Gary nemrégiben New Yorkban szep-rellt egy Mozart-ciklus keretében, s még az ottani nagyüzényű sajtó is legnagyobb el-ismeréssel írt róla.

Nagyon szép, hogy távollétében Pinkas Zukermannak, a világszerte ismert kiváló hegedűsnek engedte át az egyik bérleti so-rozatának vezénylését, annak ellenére, hogy a mi mostani fesztiválunkon mint karmes-ter nem aratott sikert; — annál erősebbet, mint hegedűs. S mily változó a sors szesz-lye: mostani koncertjén éppen a Mozart he-gedű-versenyével (D-Dur, K. 218) kellett csál-lósdást, s mint karmester tündökölt. Remekül, gyönyörű tónussal, s impozáns fölénygel jár-szotta ezt a Mozart-versenyt is, de talán fél-reértve a „superst”-divatot, valami jazzi-sített, csaknem cigányosan ranezdikus mo-dorban adta azt elő. A „muzsálisnak” bélye-zett stílus-bűs, és a művészi szabadság kö-zötti szakadék mindjobban mélyül, de a leg-rizalmasabb nem-konformista sem fogad-hatja el ezt a torzított Mozart-stílust. S an-nál mélyebb élvezetet szerzett ez a nagy-szerű muzsikós Mozart D-dur-zerendájának (K. 203) mélyen átértett, ízig-érig muziká-lis, remekül hangzó kivitelével! A karmes-ter ebben megérdemelten aratott viharos si-kert. Megelőzően felesége, Eugenia Zukerman rendkívül finom, izléses és nagyon szépen hangzó fuvolajátékában gyönyörködhetünk Telemann á-moll-szvitjében, férje, Pinkasz de-cens zenekari kíséretével.

PATAKI LÁSZLÓ

«UTOLSÓ KEZELÉSEK» — A HAIFAI SZINHÁZBAN

Az idézőjel fontos: nemcsak mert a darab címét jelzi, de az esetleges félreértések elkerülése végett is. Nem szeretnék azt a látszatot kelteni, mintha a Haifai Városi Színház vézel-gyengülésében szenvedne és az utolsó kezeléseknél tartana. Abár az epebő kritikuskos szerint, ha így folytatja...

A rosszmájú kritikuskos per-se hivatásos pesszimista. Av-rában B. Jehosua pszicholó-giai drámája ugyancsak elég-ségesre sikerült kísérlet, de egy lépés a helyes irányban és — bizonyos foku fenntartással — elismerésemre méltó erőfeszítés. Ugyanez vonatkozik Odéd Kot-lerre, a színház művészi igaz-gatójára (és a darab rendező-jére), aki évek óta lámpással keresi a legnagyobb izraeli hi-ányt: — egy eredeti, jó, héber szindarabot.

Ugy látszik, az „Utolsó ke-

zelések” a legjobb, amit talált. Ez van, tehát ezt kellene sze-retni. Nem könnyű feladat. Nem a nyomozó légkör mi-att, amely a darabból árad — elvégre pszichológiai drámáról, lelkibetegek vívdásairól van szó. A baj az, hogy a téma lé-letani kezelése nem felel meg a drámai követelményeknek.

Kár. Mert hála a kitűnő sze-reposztásnak, az érdekes be-vezetésnek, a természetes tónu-s szövegnek és a precíz tech-nikai kivitelzésnek, az első fél-órában úgy tűnik, hogy végre sikerült a lehetetlen megbízatás és megszületett egy valóban jó, héber szindarab. De a szerző nem bírja szusszal, illetve fan-táziával: Schatz (Amnon Mesz-kin) valószínűtlen figurájával és még valószínűtlenebb prob-lémáival holtvágyára tereli a színt: van írói készsége, de arról megelégedik, vagy ta-lán nem tudja, hogy egy mini-mális logika, vagy valószérű-ség még a lelkibetegek világá-

ban is elengedhetetlen — leg-alábbis a szindarab. Követke-zik az erőltetett helyzetek, je-lenetek, a semmiféle pszicholó-giai trapézmutatvánnyal meg nem magyarázható reakciók sorozata.

Aztán, a sok beszéd közepet-te, de minden különösebb ok nélkül, előkerül egy revolver. Amelvet, hogy „önbizalmat nyújtson”, groteszk logikával, éppen a legsúlyosabb beteg ke-zébe nyomnak a vak számára is világos, végzetes követke-zmény. De mire a revolver elsül, már minden feszültség feloldódott és a szereplők sor-sa hidegen hagyja a közönséget.

Pedig a szereplők, élükön a brilliáns Jászó Joszi Jadin-nal, aki egy nyugalomra vá-gyó, de a szentilás szélén jár, volt könyvkereskedő alakít, mindent beleadnak, hogy meg-meszték az előadást. Még Meszkin is, az idegbajos, üz-letember szerepében, akinek neurozisa — és szerelme psi-

chológusnője (Bátja Láncet) i-ránt — harminc év után hirtel-en kiújul, elismerésre és egy jobb ügyhöz méltó erőfeszíté-seket tesz, hogy hihetőnek tűn-jék. Bátja Láncet, a töle meg-szokott fölényes biztonságos alakítia kissé rövidre, de tes-t-reszabott szerepét, és a fiatal szerelmes pár (Smuel Kalderon és Alice Bauman), a lelkibeteg lány számlának figurája ellen-re, üdítő jelenség. A gárdát, egy sima epizód szerepelt, Smu-el Wolf egészíti ki, aki a „leg-normálisabbnak” tűnik ebben a bizonytalan történetben.

Régi színházi tapasztalat, hogy rossz színészek elfuserál-hatják a legközelebbi drámai alkotást is és fordítva: gyenge darabbal a legjobb művészek sem művelhetnek csodát. Ez a tapasztalat teljes mértékben ér-vényes az „Utolsó kezeléseknél” is.

SEKELY ISTVAN

UTBAN A FRONTRA...

HÁBORUS TEL-AVIV

A nap lebukott a sötét ké-keszöld tengerbe és utolsó suga-raival aranyhídat vert a víz tükörén. Félórával később las-san, méltóságát teljesen felkuszott az égre a Hold és csodákozva tekintett az alatta elterülő nagyvárosra. Nem mosolyog-tak vissza rá a színes neon-csillagok és eltűnt az utcai lámpások fűzere. Az ezrével vi-lági ablakszemek is kihuny-tak. A nagyváros teljes sötét-ségben, látszólag élettelenül te-rült el.

De csak látszólag, mert a város ablakok mögött tovább folyt az élet. Szólt a rádió és a televízió s velük szemben az-gódó arcok feszülten figyelték a messzétávolról érkező híre-ket, temélve azt, hogy talán az ekránon megjelenő képek egyikén legalább szemvillantá-snyi időre viszlantláják kedve-süket.

Az utcákon sötét lomha her-nyóként mozogtak az első-é-telt lámpái — keskeny szemű — autók. Néhány kávéház söt-ét teraszán, vagy a helyiség előtti járdán, cigarettá-parázs jelezte, hogy a városban to-vább folyik az élet és e rend-kívüli napok dacára is akad látogatója a vendéglátóipari in-tézményeknek.

— Második emelet, baloldali lakás! Azonnal leoltani a lámpákat! — kiáltja egy öblös férfihang. A közelében megszö-

lal egy megkopott szoprán: „Hogy ezek az emberek milyen felelőtlenek...”

Igy volt ez az összes háboru-ban és így van ez most is. Mindig akadnak felelőtlenek, lelkiismeretlenek, „okosko-dók”.

A többség azonban fegyelme-zetten ül a zárt szaluk, vagy a sötét függönyvel, vagy papírral takart ablakok mögött.

Imbolygó árnyak lépdelnek a járdákon, csak a cipőjük kop-ozása, vagy a szandál halk sürölője árulja el, hogy nem szellemekről, hanem hus és vér emberekről van szó. Sokan a járdaszélén, vagy az útszélén lépdelnek, mert itt kisebb an-ka a veszélye, hogy hirdető-oszlopba, vagy az autóbusz-megállóhélyek padjába ütköz-nek. Sok helyen javítás céljából felszedték a járdaköveket és a bokáig süppedő homok helyett előnyösebb az utast szé-le, főleg akkor, ha a cigarettá-parázs a stóplámpa feladatát tölti be. Nyugodtan, csaknem

teljes biztonságban lehet men-ni az utszégylen, mert kevés a járókelő, de még kevesebb a jármű.

Időnként fény verődik a jár-dára. Nem minden lépcsőház lámpáit festették kékre és így bizony a lépcsőházi világítás („nem lehet a sötétben botor-kálni”) megőri a csaknem töké-letes elsőfőtétét.

Az egyik kertes társasház be-járatánál a magasföldszint osz-lopai alatt asszonyok társalog-nak. Az élepedett koru amazo-nok a másnapi haditerveket beszélnek meg. Vagyis: miként fogják siserehad módjára el-lepni az üzleteket és Szuper-marketeket, hogy gondosan megtakarított, öregesre szánt pénzüket, pusztító gazdasági fegyverként kihasználva, front-ális ellenátadást indítsanak az élelmiszerkészlet ellen.

Régi „betegség” ez a túlsá-gosan gondoskodó, túl előrelá-tó tel-avivi asszonyoknak. Fity-tyet hánynak az ipar- és ke-reskedelemügyi minisztérium magyarázatának, hogy van elég

élelmiszer, s csak mindössze át-meneti szállítási nehézségek-ről van szó.

Igy volt ez 1948-ban, a Szi-náj-hadjárat, sőt a hatnapos háboru idején is. Így van ez most is.

A háboru azután néhány nap-on belül véget ér és a „tul-gondos” háziasszonyok által összehordott romlandó élelmi-szer, közötté a gyerekek számá-ra fontos tej és zöldségféle — jelentős része a szemétdombra kerül. Még több munkát és gondot okozva a frontről ha-zatérít köztisztviselők alkalm-zottaknak.

A légihaderő pilótáinak hatá-kony közreműködésével az ég megkönyörült az egyszerű pol-gáron. Nem voltak éjszakai lé-giriádók, nem kellett sebtében magunkra kapkodni hiányos öltözetben, az egyik kezünkben zseblámpával, a másikban pe-dig a nélkülözhetetlen apró hol-mikkal, lebotorkálni az óvó-hely szűkrezabált keskeny lépcsőin.

FUCHS ÁVRAM

ART PUCHWALD:

A MEGVADULT IDŐGÉP

WASHINGTON. — Az ameri-kaik képtelenek lépést tartani az eseményekkel és csak úgy tántorognak a sorozatos csapá-soktól, amelyek kormányukat érték az év folyamán. Eddig főleg a sajtót, a Fehér Ház tul-buzgó személyzetét, az igaz-ságügyminisztériumot és a Wa-tergate-tel foglalkozó szená-tusi bizottságot okolták a tör-ténetekért.

De Teeshold Ratamayer, a komputer-szakértő, egy egé-szen más elmélettel állt elő. Ő úgy véli, hogy az Időgép szinkronizáló szerkezetével tör-tént valami baj. S úgy érzi, hogy hacsak valaki gyorsan rendbe nem hozza a masinát, akkor sohasem leszünk képesek kikécmeregni a zürkökből.

— Tudomásom szerint — mondotta — az Időgép tökéle-tesen működött egészen a válas-tásokig. Nixon elnyerte man-dátumát és a gépet úgy állították be, hogy röviddel azután megadja nekünk a becsültes békét. De akkor valaki révé-désből betáplálta a Watergate-et a masinába, amely azóta rendkívül szeszélyesen műkö-dik.

— Hogy érti ezt?

— Hát, egyebek között, ug-y, hogy most fordul először elő a történelemben, hogy a kor-mány egy háboru után vezeti be a benzinfogyasztás korláto-zását. Valójában a különböző áruhiány csak akkor jelentke-

zett, miután beszüntették a har-cokat.

— Belátom, hogy ebben van valami. Ugy látszik tényleg megkerült a gép.

— Namármost — folytatta — nézzük csak Watergate-et. Az időgépet csupán egy bot-rány provokálására tervezték be a Nixon kormány idején. Minden kormányának szüksége van legalább egy botránnyra. De Watergate egy tucatnyi produkt, plusz két alkotmány-os válságot egyetlen év le-forgása alatt.

— Kettőt?

— Ahogy mondom. Először felmerült az elnök vád alá helyezésének kérdése, most meg az alelnökre jár rá a tud. A multban az Időgép csak min-den husz évben egyszer ked-veskedett egy alkotmányos kri-zissel.

— Ugy látszik, valaki beál-lította a szerkezetét, hogy gyo-rsabban forogjon.

— Az lehet — mondta Ra-tamayer. — Talán ez a ma-gyarázata az infláció iramá-nak. Azzal tisztában vagyunk, hogy minden évben számitha-tunk egy bizonyos mértékű in-flációra, de ami az elmúlt hat hónapban történt, annak már a fele se tréfa. Csak egy teje-sen megvadult Időgép produ-kálhat ilyen széduletes áremel-kedéseket, amelyeknek mosta-

nában tanui vagyunk.

— Azt gondolja, hogy a de-mokraták babrálták az Időgép-pek, hogy rossz színben tüntes-sék fel Nixonot?

— Nem hinném — mondta Ratamayer. — Ők éppen ugy áldozatai, mint a republikánu-sok. Ott van a kezükben az amerikai történelem legnagyobb botránva és nek „udnak mit kezdeni vele. — Aki olyan okos, hogy meg tud keverni egy Idő-gépet, arról feltételezhető, hogy valami értelmes terve is legyen.

— Hát el kell ismernem, hogy az ön elméletében van bizonyos jogika.

— Az Időgép nem csupán politikai, de társadalmi felfor-dulást is okoz. Az idén a váló-perek száma több, mint a há-zasszámoké. Akar még néhány példát? Felszállunk a holdra, de a télen nem lesz elég tüze-lők. És minél magasabbra e-melkedik az életszínvonal e-ben az országban, annál több a kilátás arra, hogy megfullad-junk.

— Mi a teendő?

— Valakinek meg kell javi-tania a masinát. Rendbe kell hoznunk, mielőtt kicsinál mind-nyájunkat.

— Ki tudná megreparálni?

— Talán a Superman, de nem vállalja. — Mjért?

— Telefonáltam neki, de azt mondta, hogy nincs ideje ház-hoz jönni.

KÖTÉLHUZÁS

Írta: EFRAJIM KISHON

Az életszínvonal emeléséért folyó elszánt küzdelem a hatóságok és a csészelek között, ugyiszlóván már a Zsidó Állam kiküldetésének megkezdődött. Akik jelen voltak az ünnepélyes aktusnál, még bizonyára emlékeznek rá, hogy a Függetlenségi Nyilatkozat kihirdetése alkalmával népünk egyik vezetője kísérelte meg a folyosóra, majd néhány perc múlva feltűnően izgatottan tért vissza. Ma már elárulhatjuk, hogy telefonon érdeklődött, mennyibe kerül a legújabb típusú Dodge személygépkocsi, az Ideiglenes Kormány tagjai számára. Ezután egyhangúlag megszavazták, hogy ennek az országalapító nemzetgyűlésnek a résztvevői mentesek a postai portóköltségekkel, majd a vadonatúj vezetőség drámai hangon felhívással fordult a lakossághoz, az életszínvonal haladéktalan és drasztikus leszállítása érdekében:

— A hatalmas bevándorlási hullám lemondást követel, — jelentette ki felejtéreltlen közlésiügyi miniszterünk, — a rendelkezésinkre álló kevés árut egyenlően kell elosztani a feketepiaci spekulánsai között...

Azonban kiderült, hogy a tömegnek semmi kedve sincs csökkenteni az életszínvonalat, sőt épp ellenkezőleg, fel akarják emelni. Az újdonsült állampolgárok meglepően gyorsan alkalmazkodtak a Földközi-tengeri valósághoz és mindenféle cuccot csempészték be a céd-rushorított libanoni hegyeken, valamint a heifai vámon keresztül. Virágzó rokon-inart felelősekké ki New Yorkban, amely főleg szerzeteseket és pénzdörmányokat termelt, majd Tel Aviv — Jaffa körzetében hatalmas lakás-központot kombinátot létesítettek és vásároltak, vásároltak mindenféle árut, ami csak nem létezett az országban.

Az újonnan megalakult izraeli parlament, a Kneszet megszűlést hívott egybe, hogy lényegesen felemelje az újdonsült honatárk reprezentációs keretét és egyúttal mindjárt megrótt a széles néptömegeket is: Ha az életszínvonal növekedése ilyen ütemben folytatódik, — emelték fel a vezetőik intő szavakat, — egykettőre felkopik az állunk! Ne várjuk le az aranyvukot, amely a évjáratot jóvá teszi, ne együk meg a jövőnket!...

A tömegek meehallották az „evés“-szót, mi azonnal rendelkeztek Muszandát egy dnla adag széklet salátával és tehnával, továbbá vettek burortak, meg feltek Zichronban, valamint lemeztársítót és gemeskutat. A kormány miniszterei elvesztették az önrulmukat, hívják a sofört és erőteljes kirohanást intéztek szolgálati lakásaitól a pazarlás ellen. Nyakoncsipők a lakosságát és rázni kezdték, mint a lisztészakot:

— Nincs! — harogtak a polgárok fülébe. — Hát nem értitek, hogy nincs? — Mi, — mondta Weisberg, — mi nincs? — Nincsenek természeti kincsekünk, nincs termelés, nincs export, semmi alapunk sincs ehhez a magas életszínvonalhoz! — Ez a ti bajotok, — felelte Weisberg, — én frizidert akarok.

És vett is egy elefántmagyarágot, féltanomatikus leolvasással. Továbbá vett még gyanús anyagot, azaz a rekamiét belga gumimatracra, meg egy varrógépet, amit akváriumasztáknak is lehet használni. Mivelhogy a vásárlás az ország lakosságának alapvető jellemvonása és az átlag-izraeli egyetlen napig sem bírja ki valaminek a beszerzése nélkül. Valóság az életszínvonal megzsalottjai ezek a zsidóemberek. A törvényhozók látták hát, hogy szükség van a kemény kéz politikájára és elhatározták a t. Ház üléséről igazolatlanul hiányzó képviselőkre kirott pénzbiroság eltörlését, valamint még egy utolsó, drámai felszólítást intéztek a köznéphez:

— Csökkenteni a szinvalont! — figyelmeztették a tömegeket. — Azonnal csökkenteni! — Csökkentétek maguk! — így Weisberg. — Én is akarok autót, én is rögzítve vagyok és drágasági indexhez...

A hatóságok ott helyben kétszeresére emelték a személygépkocsik vámilletékét és az egyenes adókat, hogy ezáltal a forgalomban lévő fizetési eszközök felet felszippantsák a nagyközönség zsebéből. Erre a zsidók elkezdtek kétszerannyit dolgozni és ismét minden maradt a régiében. Ekkor megduplázták az immár kétszeresére emelt adóterhet, de a zsidók négyezer annyit dolgoztak és megint csak nem lett felszívva semmi. Sőt, mi több, amikor a járművekre kivettelt vásárlási adó elérte az 560 százalékok árnyékában, Weisberg még aznap vett a feleségének is egy kocsi, csak hogy befektesse valamibe a pénzt. S

zsukocsit is vett, meg egy szép, nagy templomi orgonát kéz alatt. A kormány látta, hogy összébb kell húzni a nadrágszíjat, szigorúan korlátozta hát a luxusétermek látogatását a magasabbrangú köztisztviselők számára, vagyis, hogy ezentul kizárólag csak ök látogathatták azokat. Ezenkívül a polgárok fejére zudítottak egy csomó újabb adót, kényeszerkölsönt, illetéket és megannyi miegymást. Ezidőfajtk már három műszakban robotoltak a zsidók, egyszerre több állásuk volt, ezenkívül súlyos költsönöket vettek fel, amelyeknek a kamatait mindenféle homályos mellékjöveldelmekből törlesztették, mint például gyermekmegőrzés, hamisztatás a rabbinátuson, ellopott ölehek visszazsalgáltatása jutalom ellenében, pókerezés kezdőkkel, stb., stb. Ilv módon ismét egyensúlyba hozták a családi költségvetést és kelet-nyugat-észak-déli fekvésű lakást vettek, meg társasutáltak Hongkongba, miután ott valamivel olcsóbban lehet vásárolni fényképezőgépeket. Ekkor a kormány felemelte az égig az utazási adót, mindenféle utazásra amely nem minősül hivatalos kiküldetésnek és rendkívüli vizsgálóbizottságot nevezett ki azzal a feladattal, hogy állapítsa meg eme természetfeletti jelenség okát, mármint, hogy mitől emelkedik folyton az a fránya életszínvonal?

A vizsgálóbizottság a Hilton Szálló uszó-medencéjében ülésezett, majd benyújtotta az állam vezetőinek jelentését, amely egy teljes hónapra összegezte Z. Weisberg polgár költségvetését, tekintetbe véve hogy beavoltolt havi jövedelme 1.590 izraeli font bruttó, azaz 610 font netto, a törvényes levonások megjelése után.

Ime a havi kiadások egyes tételei:	
Jelzálogkölsön-törlesztés	650
Vásári csatornázási járulékok	80
Jármű-kopás	140
Tözsdespekuláció	1.050
Háztartási alkalmazott	400
Állami Biztosító	92
Könyv, színház, koncert	3
Vendéglő-cukrászda	510
Ruházkodás	100
Üdülés	350
Egyéb	2.010
Összesen:	610 izraeli font

A bizottság, a jelentéssel párhuzamosan, benyújtotta a lemondását is. A kormány haladéktalanul a tettek mezejére lépett. Az adókat felemelték 65 százalékkal, a különféle illetékeket 92 százalékkal és a postai adizsabat 108 százalékkal. Ekkor a zsidók leszórtak az alvósról, öt éjszakai műszakban dolgoztak egyidejűleg, plusz felúttak mások általában, reggelentek tejesüvegeket loptak és középületek mellékhelyiségeiből kicsörték a villanylámpákat, sőt mi több, feleslegük némi díjazás ellenében elemeket megmártózní a rituális fürdőbe szegénylős menzasszonyok helyett és gyermekeik parkolóhelyeket foglaltak le urvezetők számára — de az életszínvonalból nem engedtek egy jótányit sem.

A felelős kormánytisztviselők és az Állami Bank vezérigazgatója megkongatták a vészharangot:

— A termelés csupán 0,3 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a nemzeti adósság, idegen valutában kifejezve, közeledik az öt milliárd dollárhoz. Emberek, a tüzzel játszótok!...

Ekkor építette Weisberg a nagy kamélot a szalonban és az autóját kicserélte világosabbra. Retorzióképpen a Kneszet pénzügyi albizottsága felemelte minden képviselő választási költségeit 150.000 fontra és az életszínvonal csökkentésére irányuló intézkedések egész sorát fogantatosította, többek között a két gyermekes nem nős család-párk jövedelmét adójának 122 százalékra való növekedésével. Az életszínvonal, noha meeszlárdult valamelyest, két napos nyugalmi állapot után ismét emelkedni kezdett és a népek megint értékpapírokat vettek, vagy átépítették a vendésházakat, majd leutaztak Gázába fonott kerfészekéért. Ekkor jött a leértékelés, amely arra volt hivatva, hogy semlegesítse a lakosság zsebében lapuló vásárlóerőt és azóta a zsidók csak vesznek, vesznek és vesznek...

Miődn e sorokat a papírra vetem, az életszínvonal már további 2-3 százalékkal csökkentett.

Tegnap a kormány keserű sírásban tört ki: — Miért, — zokogta, — miért nem... csökkentettek...

Az izraeli polgárok félrevonták a kormányt, hogy senki se hallja és a fülébe sugták:

— Mi éppen úgy kedveljük a magas életszínvonalat, mint ti.
— Miért?
— Mohóságból.

— Az más, — felelte a kormány, — rögtön ezzel kellett volna kezdenetek!
És levette az életszínvonalat a napirendről és kitéte a napra száradni.

(Héberből fordította Dán Dalmát)

A SEJKEK KINCSE

„Az olaj Isten ostroma“ — mondta Joseph Miller amerikai szektantródkátor 1862-ben. „Oil Creek Szodoma és Gomorraként fog elégni... Imádkozzatok testvérek, vezekeljtek...“

Igy számolt be a krónikás az olaj első mámoráról. Még senki sem tudta pontosan, mennyi mindenre használható a titokzatosan felbuzogó fekete folyadék, de már mindenki félt tőle. Már milliókat fizettek az olaj koncessziójáért és ezek csődültek a pennsylvániai Oil Creekbe, az igéret földjére. És már ezek lettek erőszakos háliátuk az olajmezőkön. A feltört olaj nyomában az első pillanattól kezdve vér folyt. Az első olajháború John D. Rockefeller nevű amerikai fiatalember robbantotta ki 1871-ben. Azóta a „fekete arany“ körül harcotak más formában vivják, a front kiszélesedett, mondhatni, olaj-világháborúvá terebélyesedett.

Nemrégiben a világban köztudott, hogy az olajtermelés országok szervezete, az OPEC és a nagy olajmonopóliumok a dollár leértékelésének következményeként felemelték az amerikai valutában megállapított kőolaj árakat. Minden idők egyik legizgalmasabb olajháborújának csatározásai még mind a mai napig tartanak s ki tudja mikor fejeződnek be.

AZ OLAJ ÉVEZREDE

Az olaj századunk legnagyobb üzlete. A világ tíz legerősebb tőkecsoportosulását tömörítő milliárdos klub — az amerikai Standard Oil of New Jersey, a Standard Oil of California (mindkettő, továbbá a Standard Oil of Indiana, a Rockefeller pénz-csoport érdekeltségei közé tartozik), a Texaco, a Gulf, a Mobil, az angol British Petroleum, az angol-holland Royal Dutch Shell és a francia CFP. Az amerikaiak ellenőrzik Venezuelában az olajtermelést 70, Szaudi-Arábiában 95, Kuvaitban 50, Iránban 40, Irákban 25 százalékát, ami összegezve a világ olajtermelésének a fele.

A fekete arany termelése tavaly elérte a 2,5 milliárd tonnával (csaknem ötször annyit mint 1950-ben). A feltört országok felhasználási energiájuknak minimálisan a felét olajból nyerik. A folyékony ásványi kincs legújabbkori történelmének az a legfőbb érdekessége, hogy egyáltalán nem ott használták, ahol felbuzog. Például Európa a világermelésben mindössze 0,4 százalékkal részesedik, de a világermelés körülbelül

helyzetbe került, mert energia-szükséglete állandóan fokozódik. Jelenleg még csak 20 százalék olajbehozatalra van szükség, de a szakértők véleménye szerint, a mai fejlődés tempója mellett, 1985-ben szükségletének 65 százalékát kell importálnia. Európában még súlyosabb a helyzet.

HASZON ÉS STRATÉGIA

A nyugat-európai országok az importált nyersolaj értékesítéséből — vám és forgalmi adók révén (tehát az olajrésztők hasznát nem is számítva) — csak 1967-ben négyszer annyi bevételhez jutottak, mint az olaj-exportőr országok.

Iránban 1951-ben bebonyosodott, hogy az egyoldalú radikális lépések nem feltétlenül vezetnek eredményre. Moszadik kormány egyoldalúan államosította a kitermelést és az abadáni finomítót. A termelés Nagy-Británia szállítási bojkottja révén 30 millió tonnáról egymillióra esett vissza.

Egy másik olajszakértő „Le Monde Diplomatique“-ben két jellemző modellt rajzolja meg az arab olajstratégiának. Az ugynevezett forradalmi minta Szíria, Algéria és Líbia olajpolitikáját jelenti. Tömören a „külföldi vállalatokba való bele-beleharapásnak taktikájá“nak nevezhető. Ami azt jelenti, hogy ezek az államok szívós harcot folytatnak — pozíciójuk szüntelen kiterjesztéséért. A másik, az ugynevezett evolúcionista modell Szaudi-Arábia, Kuvait, a Perzsa-öböl emirátusai és Irák alkalmazkodik. Ezek az országok a haszonrészesedés állandó növelését tekintik elsőleges feladatuknak.

CASUS BELLI: AZ OLAJ ÁRA

A modern háborúk casus bellije (a hadüzenetet kiváltó ok) az olaj ára, melyet a monopóliumok — érdekeiknek megfelelően — állandóan csökkentenek, miközben például a benzín ára nőttön nőtt. Az olajországok tömörülésében keresnek megoldást, s létrehozták az OPEC-et az Olajexportáló Országok Szervezetét. (Tagjai: Irán, Irak, Kuvait, Szaudi-Arábia, Algéria, Líbia, Venezuela, Indonézia, Abu Dábi, Katar és Nigéria.) Az 1960-as évtizedben a nyersolaj ára egynevedével csökkent, miközben az Egyesült Államokból és az európai országokból importált árucikkért 40 százalékkal magasabb árat kellett fizetniük az OPEC-államoknak. Ami nem kevesebbet jelentett, mint hogy Amerika és az európai államok

inflációjuk számláját nagy részben az olajárak csökkentésével ellensúlyozták.

A nemzetközi olajcsaták történetében az OPEC először lépett fel szervezeten és győzelmet aratott. A legnagyobb sakkhúzásnak az időpont megválasztása bizonyult. A Szuezi-csatorna nem működik, a Tapline csővezetékét (Szaudi-Arábia olaját szíria libanoni költőbe) az arab terroristák megszüntették. Nyugat-Európában az olajszomjúság megnőtt s Líbia államosította az olajukat. Ezek rövidesen az előzmények.

Végeredményben több hónapos tárgyalások után az olajtrösztök 1972-ben kénytelenek voltak belemenni az olaj árának hordokénti 1,80 dollárról 2,15 dollárra való emelésébe, valamint az évi 2 százalékos további automatikus emelésbe az infláció ellensúlyozására. Az 1972-es győzelem azt jelenti, hogy csunán a Perzsa-öböl országai közül Irán 415 millió, Szaudi-Arábia 400 millió, Kuvait 260 millió, Irak 150 millió, Abu Dábi 40 millió, Katar pedig 10 millió dolláros többletővelelemre tett szert.

Cserébe az OPEC aláírta, hogy a 2,15 dolláros árhoz öt éven belül nem nyúlhat.

A dollár leértékelését — annak ellenére, hogy az OPEC aláírta az öt évre szóló nasszuszt — újabb árkorrekció követte. Az olajtermelő országok bejelentették, hogy az olaj árat 8,49 százalékkal felemelték, ami körülbelül 700 millió dollár utóbbi többletbevétel jelent a Perzsa-öböl fentemlített országainak.

A legújabb, Bécsben tartott tárgyalások eredményét még nem volt módunkban kiértékelni az adatok hiányossága miatt, de bizonyos, hogy ismét sokszáz millió dollár nyereséggel zárult az olajtermelő országok isvára.

A JÖVŐ KULATASAI

A fentiek ismeretében, senki sem csodálkozhat azon, hogy Amerika és az európai államok újabb leértékelést követnek, hogy elkerüljék a sejkék zsaroló hadiáratait. Különböző „hírek“ és „értésülések“ röppennek fel, melyek hiteltelenséget nem lehet elvárni. Az alszázévi olajvagyon nagyságát 5-10 milliárd tonnában jelölik meg, de megjelent már ennek a tiszterese is. Tény, hogy a North Slope-ot Valdez kikötőjében megkezdtek az olajvezeték építését.

A Dél-kínai-tenger partvidékének olajkincseiről és víz alatti elképesztő mértékű mezőkről is kerinének legendák. A Newsweek adatai kissé visszazökkennek a földről néhan elmeszokódó olajszekértőket. A magazin értéslése szerint 900 ezer hordó termelésből 720 ezret egyelőre még a 30 éve feltárt szárazföldi kutak szolgálatnak Szumatrán, James Gaunt, az ismert amerikai geológus szerint, viszont ebből a térségből napi 400 millió hordó olajat is ki lehetne szivattyúzni 3-4 éven belül.

Az Egyesült Államok ma-kacs indokalmi politikája is könnyven érthetővé válik. ha tudjuk, hogy Dél-Vietnam partjainál új olajmezőket tárnak fel, s hemzseken a kutatóbók Taivan, Kambodzsa és Thaiföld partvidékén.

Mivel nem csak partmenti, hanem nyíltvízi kutak is számba jönnek, megpedig több száz kilométerre a szárazföldtől, most a felszolgálat formájának értelmezésében csupán össze a nézetek: nem csoda, hiszen dollármilliókról van szó. Sőt, például a Ryukyu szigetcsoporthoz egyikeknek, a Senkan-szigeteknek esetében már diplomáciai indulatok is parázslanak. Japán, Kína és Taivan egyaránt megágnak mondja a szigeteket.

Valószínű, hogy a közeljövőben különböző politikai és diplomáciai akcióknak lehetünk tanúi, amíg meg nem oldódnak az ipari nagyhatalmak energia-gondjai s nem tudják évtizedekre biztosítani a fejlődés zavartalan menetét.

ALEX MAY

ELŐFIZETÉS
ÉS
HIRDETÉSEK
— UJKELET —
PETÁCH-TIKVA
SZIFRIJA ALIJA
Mohlvezar 21.
Tel. 912755

Kibuc a Golán fennsíkön

- a háboru tüzeiben

Pár nappal a harcok kitörése előtt vált polgári településsé Afik

Pár nappal a szíriai támadás előtt avaták ünnepélyes körülmények között polgári településsé a Golán fennsíkön Afik kibucot. A háborus események tükrében érdekes ismertetni egy új település történetét a megszállt területeken.

Mindössze néhány órával azelőtt, hogy az illusztris vendégek megérkeztek a Golán fennsíkön lévő Afik kibucba, hogy résztvegyenek annak polgári településsé való avatásán, a kömvészek még serényen dolgoztak és az utolsó simításokat végezték az első ujházakon, amelyek a volt katonái és a jelenlegi polgári település tagjai számára épültek.

Ugyanakkor a kibuc tagjai azzal foglalkoztak, hogy ideiglenes lakhelyükről átszállítsák személyi holmijukat az új lakásba. Csak a 11 hónapos Gáj Méirovics nem vett részt az ünnepségen. Az afiki születési csecsemő az új kibuc első „saját terméke”, az új lakhely között létesített pázsitos napozott bőségesében. Amint a harcok megindultak, Golán fennsík többi gyermekével együtt, őt is biztos helyre vitték.

Az új lakásokban — a házaspárok számára — hálószoba, nappali, főzőfülke, tágas hall és mellékhelyiségek vannak (a gyerekek, mint az a kibucokban szokásos, nem otthon, a szülőknél laknak, hanem a közös bőségekben). Ilyen az 1973. évi modellű, chalucai-jellegű település.

Eddig csak néhány háromlakos ház építését fejezték be, további három házat építettek egyszobás összkomfortos lakásokkal, ahol a legényemberek (vagy a hajadonok, ha vannak ilyenek) szállásolják el. A harcok kitöréséig folyt 12 családi és 12 legénylakás építése.

Afik tagjai az előző telet még Fik szíriai falu üres házaiban töltötték, amelyeknek ablakai a Kineretre nyílnak.

Amikor besötétedett, az általában 21—25 év körüli fiatal telepesek, akik a közelmúltban fejezték be katonai szolgálataikat, az egyik szobában gyülekeztek, amelynek menynyuzete nem azott be. Az események sarkában körülültek a vörösen izzó, Firsede kályhát, amely a táborfűz érzetét keltette bennük.

Mind ez már a múlté. A kibucnak most vakító meszfehér falú kőházai vannak, épül a modern közös étkező és a gőz-konyha, továbbá a kényelmes kultur-otthon, amely avatási a Firsede kályha feladatát. Épülnek a gyermekházak, a garázs-lakatosműhelyek, az óriási tehén-istálló, amelynek 180, Kanadából importált borjú lesz a lakója. Ezek az „új olék” kijön repülőgépen érkeztek és jelenleg Hágosim kibucban gondozzák őket. Most persze mindez színelv: az apák szolgálatot teljesítenek, az istálló építését is elhalasztották.

Afik kibuc történetét a givátáji származású 21 éves Simeon S. titkár mondja el: A kibuc tagjai az Ichud Hávucot Vsháhu-cim szervezethez tartozó Noár Ovéd mozgalom két teleülési csoportjának a tagjai, akik Givátájból, Petach Tikvából, Kfar Szábárból, Herzliából és Nesz-Cionáról származnak. Fikbe 1972 májusában érkeztek és ott szorgálták le a katonai idejüket.

Fikben csatlakozott hozzájuk Ájelet Háschár, az adoptáló kibuc két fiatal tagja, a Landesmann-házaspár és három kisgyermekük. A nagyünnep után egy-egy gyermek jeruzsálemi család csatlakozik a kibucához, ahol ötre emlékeznek a gyerekek száma. Közöttük a legidősebb 3 éves.

Afik már felkészült két fiatal letelepülő csoport befogadására. A Náchál keretében szolgáló Haifa környéki fiatalok egy része 1974 május és november között fejezi be katonai szolgálatát, a másik csoport pedig, amely főleg Tel Aviv környékekből áll, 1975 tavaszán költözik Afikba.

Az amerikai származású további letelepülő-tagok október végén döntenek arról, hogy Afikban, vagy a térszomszédságban épülő új településen, a cserkészmozgalomhoz tartozó, Kfar Charuvban telepednek le.

Egyébként a cserkészmozgalomhoz tartozó ifjak egy része Kfar Charuv jövendőbeli teleülési már Afikban tartózkodnak, azaz a volt szíriai falu házaiban szálltak meg, amelyekből most állandó lakhelyükre költözték Afik tagjai.

Innen járnak naponta megművelni földjeiket, amelyek az új Afiktól délre terülnek el. Egyesek közülük más gazdaságokban dolgoznak. Kfar Charuvnak néhány tagja a Jizrá-el-völgyi Gévá kibucban, az adoptáló települé-

lésen tanulják a földművelést.

Simeon S. elmondja, hogy kibuca érdekelve van a nagyvárosokban, a kibucokban, sőt a megalapozott szövetségi falvakban élő fiatal párok (25 évig) befogadásában.

Afik tagjai tanulhatnak, tovább képezhetik magukat, ha kedvük tartja. A kibuc két női tagja tanító-semináriumon tanul. Ruppin hisztadruvi főkollán tanul egy további lány, aki a jövőben „társadalmi oktató” lesz. Néhány kibuc tag ugyanott különféle szakmát, köztük mezőgazdaságot tanul. Tizen minden este Cemachba utazna, a körzeti esti főiskolai tanfolyamra.

A társadalmi központ azonban a harcok kitörésekor még Fikben a régi közös étteremben volt, ahol az építkezésen dolgozó munkások tucatjai is összegyűltek. A lakóházak és a középületek építkezési kiadásait a sikunügyi minisztérium falusi lakás-építkezési osztálya viseli, a mezőgazdasági jellegű beruházások terhére viszont a Cionista Világszövetség telepítési osztálya végzi. Afikban már épül a „rég”-i létező. Bár még nem készült el, már réginek nevezik, mert tudják, hogy később nagyobb és modernebb éttermet építenek és a jelenlegi („a régi”) raktárrá alakítják át.

Természetesen tágas óvóhely is van a kibucban, amelyet a harcok kitöréséig kulturklubnak használtak és színes székkel, asztalokkal, továbbá tévé-készülékkel van berendezve. Itt folyik a kibuc valódi kulturélete, itt rendezik a péntek esti és az ünnepi összejöveteleket, de itt tartják az előadásokat a távolról jövő vendégek is, köztük közéleti személyiségek és ismert költők.

Afiknak 4500 dunam földje van a település szomszédságában. Ebből 2500 dunamon öntözéses gazdálkodás folyik majd, ha elkészül Kursziban a szivattyú-telep, amely a Kineret vizét a Golán fennsíkra emeli. 1500 dunamon gondát vetnek, 500 dunamot pedig gyümölcsfával ültetnek be. Jelenleg — a víz hiánya miatt — a földek jelentős részében gabonaféléket vetettek, de már van 200 dunam nagyságú alma, szilva és körte-fákból álló gyümölcsösök. Segédöntéssel hagyatták (magnak) uborkát és takarmányféléket természetesen. A szükséges öntözővizet a Rámát Mágimintől keletre lévő Chital tárolóból szivattyúzzák.

Mint a mai kibucok legtöbbje, úgy Afik tagjai is érdekliknek az iparipolitikai lehetőségeket. A kibucban már kis alumínium, fali- és állólámpakészítő műhely van, ahol 3—4 kibuc tag dolgozik. Ez azonban csak ideiglenes vállalkozás. Már felvették a kapcsolatot a Szde Nechemjában működő „Chuliot” plasztikgyárral, amely valószínűleg fiktót létesít Afikban. A fiatal kibuc tagjai közül néhányan már a közeljövőben Szde Nechemjára utaznak, hogy kitanulják a szakmát.

A szakállas, ugyancsak givátáji származású, 22 éves Ráfi Goren, aki Kfar Hájárokból tanult, felelős a két nagy pulyka-hizlaltatásért. A 8 ezer szárnyas befogadó építmény mellett van az iróhelyiség, amelynek egyik falát elektromos automata kapcsolótábla borítja. Az ultramodern felszerelés révén, Ráfi Goren — az iróasztal mellett ülve — néhány kapcsoló és gombnyomás segítségével végzi a munka országlárását. Innen szabályozza a hőfokot, a világítást, sőt szükség esetén a pulykák elől elzárja a takarmányt is, nehogy a kelletnél többet egyenek. Az automatikus etetőt ugyanis fejafogott „nyujt” minden szárnyasnak, amelyek már megtanulták, hogy az ennielőrt felsorakozzanak a futószalag mellett. Az állandó ellenőrzés alatt tartott hizlalt pulykákat 6 hónapos korban dobják piacra...

Afikban egyelőre nem panaszkodnak, még a társadalmi keretere sem. Legfeljebb a háboru kitöréséért haragszanak, mert megzavarta őket a kibuc fejlesztésében.

Tizenegy évvel tragikus halála után Marilyn Monroe amerikai filmszínésznő két utolsó filmje is halhatatlan lett. Az egyik regény, amelyet Norman Mailer írt, s „Marilyn” címmel az Egyesült Államokban jelent meg. Ugyanakkor a sok sikert szerzett színésznő viaszfigurája bekerült a híres londoni panoptikumba, Madame Tussaud múzeumába. Ez az esemény még a regénynél is több. Ide csak a világ nagyjai kerülnek, s nagy megtiszteltetés ez — írja a Tat. Hűen sikeres filmjéhez, amelynek címe „Bus Stop” volt. Marilyn a panoptikumban is egy autóbuszmegállóban vár kitarót.

A TÁBORNOK CSALÁDJÁ

Beszélgetés Árje Levi vezérőrnagy szüleiével

Írta: JÁVOR VIOLA

Amikor egy tábornokot nagyon fontos beosztásba helyeznek, akkor úgy illik, hogy irjanak róla a lapok.

Amikor egy magyar származású tábornokot neveznek ki nagyon fontos beosztásba, akkor úgy illik, természetesen, hogy irjon róla az Új Kelet is.

ÁRJE LEVI TÁBORNOK

És mit csináljon a riportert, aki nem rövid, katonás szakinterjút szeretne, hanem amolyan „színes családi anyagot a javából”?

Egyszerű, mint egy pofon... Felkeresi a fiatal tüzér-tábornoknak. Árje Lévinek (tallus Lówy-Szigeti Ivánnak), a Cáhál vezérkar hadművelési osztálya új helyettes parancsnokának, a — mamáját.

Lówy Iván éppen olyan nevelésben részesült, mint minden budapesti zsidó polgárcsémete, a vészorszak előtt. A papának porcellán-nagykereskedése, a mamának vasnagykereskedése volt Pesten, Iván pedig hat éves koráig egy lépést sem tehetett egyedül a Lónyai-utcai lakás környékén, a bentlakos nevelés felügyelete nélkül. Ösvődába nem járt soha, és az iskolában úgy érezte, hogy új, csodálatos világok nyílnak meg előtte. — Szinte az első perctől kezdve kiváló tanuló volt — meséli a rokonszenves mama és papa, az elegánsan berendezett kis chonoli szünlakásában. — És tíz éves korában tudja, hogy mit csinál?

JERUZSÁLEH

- IZRAEL MUZEUM** — Henry Moore: „Az elefántkoponya (szoborsorozat) — „Babák országa” — Christian Bottański munkái: „Inventárok” — Az első nemzetközi fenylepészet Triennálé — Rendkívül tárt: Sidney J. Lamon (New York) hagyatékából: Limon, kazetta — József történetéről szóló motívumos díszítéssel (16. század) — Német plakt — Avrahám és a három angyal találatát ábrázoló domborművel (17. század) — Adriana de-Vries: Plakt — Noé bárkáját ábrázoló domborművel (17. század)
- ROCKEFELLER MUZEUM**: „Beszéd feltraktok”
- JIPAT** (Óváros, Zsidó negyed, Miszav Lóvách 45) — Izraeli és kétféle festők munkái.
- ENGLI KÉPTÁR** (Sionion Há-málk 13) — Michél Eiseimann vázlatai — Odéd Feingersch zsanái és tollrajzai — Pinchász Zisman és papírvasátal (október 12-ig)
- BEJTAN HAOMANIM** (Művészek Pavilonja — „Dedikálva”) csoportos tárlat (október 20-ig)
- DEBEL KÉPTÁR** (Elin Kerem — Nátán Heber műveinek tárlat) (október 20-ig)
- KIS KÉPTÁR** (Salmon 27 — Tamara Rikman-Charney vázlatok) (október 21-ig)
- EVANGELIKUS TEMPLOM** (Murtisan, Óváros) — Friedhelm Bellhar vázlatai és akvarelljei a szentélyekről (október 13-ig)
- BEIT HAAM** (Beitácl u. — Mordecháj Laufer fametszeti és olaj festményei)
- CAVTA KULTUROTHON** (Hémelech 38) — Jehuda Átar olajfestményei és vázlatok.
- RINA KÉPTÁR** (Herzl 90/a) — Műgyűjtők kollektív és modern grafikai munkái.
- HAMERKAZ KÉPTÁR** (Hámekal 4) — Neves izraeli festők alkotásai.
- TEL-AVIV**
- VAROSI MUZEUM**: **AZ ÚJ EPOLET** (Saul király fasor 27-29) — Jákob Agám kinetikus munkái: festmények és szobrok (október 16-ig) — Modern amerikai grafikusok plakátjai (az amerikai nagykövetség kultúrális osztályának gyűjteményéből) — A múzeum állandó gyűjteményéből.
- HELENA RUBINSTEIN MUZEUM** (Társzt fasor 6) — modern izraeli grafikusok.
- MUZEUM BAAREC** — MUZEUM VAROS
- UVEG-MUZEUM** — Új szerzemények és adományok bemutatása.
- KADMAN-NUMIZMATIKAI MUZEUM** — Izrael függetlensége múltában és jelenben, a pénzérmék.
- KERAMIKAI MUZEUM** — A tekkasztai ásatások során feltárt rituszes szentélyben talált leletek — bemutatása (október vége)
- RÉGÉSZETI MUZEUM** (Jaffa, Óváros) — Állandó kiállítás — A Tel Avivban és Jaffán talált somronita (szamaritanus) leletek.
- BEIT NECHUSTAN** — A timnai ásatások legújabb leletei, közö-

A KIS FUTÁR

Ez 43-ban történt, részben már az óvóhelyen laktunk, férjemet munkaszolgálatra hurcolták, én pedig egyedül voltam Ivánnal és Andrissal, aki akkor csecsemő volt. Iván egyszerűen odajött hozzám és azt mondta, hogy a pesti zsidó bitköszög futárokat keres, és neki el kell mennie. Naponta 10-től 6-ig nem lesz itthon és ne aggodjék érte. A meglepetéstől szóhoz sem jutottam, majd ráhordultem a fiamra: — De Ivánkám, csak nem képezed, hogy elengedlek, hiszen csak 10 éves vagy!

— Az nem számít, anyu — felelt a fiam halkán és határozottan, és mélyen a szemembe nézett. — És te el fogsz engem engedni, igaz?

Hetekeken keresztül volt a hitköszögnél futár, és délutánponközögnél futár, és délután pontosan 6-kor, ahogyan megígérte, mindig visszajött az óvóhelyre. Soha egy szót arról nem beszélt, hogy mit csinált tulajdonképpen a hitköszögnél.

A felszabadulás után a Barscsay gimnázium tanulója lett Lówy-Szigeti Iván, később néhány barátjával együtt innen kezdett eljárogatni a cionista mozgalom-ba. 16 éves korában egyszerűen a szülei elé állt és ezt mondta:

— Anyu, apu, én néhány nap múlva elmelegyek... Majdnem elájultunk, mikor a szokásos halk, határozott módon bejelentette, hogy Erec-Jizraele megye — folytatja a bájos mama, miközben kedvesen, „eredeti pesti espresso” szervíroz szómorra. — Tudtuk, hogy megtiltani nem lehet neki, férjemet öleltem át álmatlanul forgolodtunk. Végülis józan percemben arra jöttem rá, hogy nem szabad akadályt gördíteni a gyerek útjába. Hiszen mi lett volna belőle Pesten? Mint nagypolgári származékot, még az egyetemem sem vették volna fel, a végig tiszta kifűző bizonyítványával.

„PALESZTINA? AZ HUN VAN?”

Egyik éjszaka azt vették észre a szülők, hogy Iván szobájában világos van és a gyerek

A Lówy család. A szülők között, állva, Árje Lévi tábornok, 16 éves korában.

fel-alá járkál. Benyitottak hozzá, és Iván ezt mondta: — Anyu, bocsássatok meg, nem szólhattam nektek, de nekem ma kellett volna elmennem. Létszámfőnökség miatt, az utolsó pillanatban lemaradtam...

Néhány nap múlva pedig azt hallottuk — meséli a mama, hogy az egész csoport lebukott a határon, hosszú hónapokig vagy évekig ültek. Ivánka pedig a következő csoporttal sikerre kerestek a határon.

Árje Lévi édesapja, akire a tábornok erősen hasonlít, most a következő történettel szöközbe:

— Az ötvenes évek elején történt. Egy kisüzemben voltam állásban mint könyvelő, mikor az üzem újonnan kinevezett „kaderese”, egy teljesen tudatlan, tanjai paraszti lépett oda hozzám. Azt tudakolta, hogy hány gyermekem van? Mondtam kettő, az egyik még iskolás. Hát a nagyobbik? —

Külföldön van — feleltem. — Hol van? — Egy pillanat habozás után ezt feleltem: Palesztinában. — Láttam, hogy a tanjai fiu feszengett egy percig, majd rászánta magát és megkérdezte: — Hát az meg hun

van? — Egy kicsi ország a Földközi tenger partján. — feleltem. A tanjai úgy csinált, mintha gondolkodna, írkalit valamit, majd így szólt: — Hát akkor Szigeti elvtárs, ebben az ügyben majd külön keressen fel engem...

Ugy Léviék szerencsém volt — nevet Lówyk tábornok papája. — A tanjai fiu dossziéjában más „bonnyolult” ügyek gyülekeztek, és az én „ügyemet” egyszerűen elfelejtette.

„MEGJÖTTEM ANDRIS”

Az 1956-os magyar forradalom akkor érte a Szigeti családot, amikor a kisebbik fiu, Andrís, 13 éves volt. Andrís, aki kívül-büli tökéletesen különbözött bátyjától, a forradalom leverése után magához vette izraeli bátyja fényképét, (melyen századosi egyenruhában volt látható), és egyszerűen elfoglalt otthonról.

(Folytatása a 9-ik oldalon)

KIÁLLÍTÁS

- BEIT HECHAJAL** (Weizmann 60) — Chájá Saulov festményei (október 15-ig)
- BERGMANN KÉPTÁR** (Ben Jehuda 97) — Jiszráel Port festményei
- HADASSZA „K” (KLAUSKIN) KÉPTÁR** (Frug 33) — „Ószi tárlat”: Izraeli és francia festők és szobrászok munkái
- GRAFIKA-MŰVÉSZETI KÉPTÁR** (Gordon 24) — Ariane B. Bergman grafikai, fametszeti, szelvényfotómái és litográfiai
- HECHAL HATARBUT** (Dizengoff 11, az emeleten) — Átmeneti Április festményei (október végéig)
- MABAT KÉPTÁR** (Gordon 31) — Lila Roz szobrai és domborművei
- CAVTA KULTUROTHON** (Dn Gein 30) — Bászir Abu Rábiha (nevevel hebreus) és Muchammad Azam (Tájbe) festőművészek munkái
- BEIT SALOM ALECHEM** (J. D. Berkovitz u.) — Hazai és külföldi festők munkái (október 15-ig)
- DUGIT KÉPTÁR** (Frisman 43) — Miri Cohen ceruzarajzai.
- ROSENFELD KÉPTÁR** (Dizengoff 147) — Dán Kéjard festményei (október végéig)
- JUDEA KÉPTÁR** (Ben Jehuda 123) — Hermann Lipót, Fábian, Bahnt, Szász Endre és más ismert európai, továbbá izraeli festők munkái
- REINS-COHEN KÉPTÁR** (Szavjon) — Picasso, Dalí, Chagall, Matisse, Gauguin, Renoir és más nagy mesterek grafikai munkái
- RIEHNFELD KÉPTÁR** (Plaza hotel) — Ismert izraeli festők és szobrászok munkái
- WESTON KÉPTÁR** (Hájárkon 260) — Reggie Weston akvarelljei
- MUVESEK KEPLARA** (Aichariz 9) — Kizárólag papírra festett képek és vázlatok (a képzőművészek szervezete tagjainak állandó kereskedelmi bemutatója)
- RAIFA**
- TENGERESZETI MUZEUM** — Állandó kiállítás
- ÓSTÖRTENETI MUZEUM** (Hátish 124) — Az ősember harci és vadász szerszámai — magányú (temény)
- MODERN MUVESEK MUZEUM** (Bialik 4) — „Onarcké”: 70 festőművész 100 alkotása (november 24-ig)
- GOLDMANN KÉPTÁR** (Hánási fasor 93) — Elich Brauer színes metszetei, „Martin Buber chaszit történetel”-hez.
- NEPRAJZI MUZEUM** — Zsidó keszverszek, tárgyak és elpuztított zsinagógák fényképei (decemberig)

A NYUGODT EURÓPAI

Írta: SURÁNYI IMRE

A nyugodt európai a szobában ült és újsgót olvasott. Ráérősen forgatta a lapokat s arcán a szertartás csendes öröme tükröződött.

A címoldalon hosszasan tanulmányozta a Watergate-ügy legújabb fejleményeit. Aztán arra gondolt, milyen jó, hogy olyan messze vagyunk Amerikától. És mindjárt utána arra, hogy Amerika mégis Amerika, itt a vég-ső soron nem lehet semmi romolyabb baj, a legrosszabb esetben kéznél van az okos Késingyer-fiu, aki kihuzza majd a slamasz-tikából.

Ezt követően a nyugatnémet Steiner-affé- nek szentelte figyelmét. Megállapította, hogy a parlamenti bizottság még mindig nem de- ritett fényt arra, kitől is kapta a keresztény- párti képviselő az ötvétezer márkát, amely- nek ellenében szavazatával megmentette a Brandt-féle koalíciót. Ennek során elmélő- ző gondolt rá, hogy öt egész pályája során még senki nem akarta megvesztegetni s ez nem is olyan nagyon jó. A brüsszeli konfe- renciáról szóló beszámoló került sorra. Lám a negyvenegy afrikai állam egész seregnyi követelést terjesztett az Európai Közösség fe- lé. Elképzelhető magus összegnek, hosszú hi- telek, hatalmas mennyiségű technikai és kul- túrális segítség szerepeltek a rófnai listán. Nigéria kereskedelmi minisztere, a sötét vi- lágrész szószólója, leplezetlenül utalt az év- százados gyarmati kizsákmányolásra. És a- ról kevés szó esett, de ott lebegett az érte- kezet felett: a borzalmas aszály, amely mil- liókat fenyegetett éhhalállal.

Az újsáolvasó európai nyugodt lelki- sém- tettel gondolt rá, hogy ősei között egészen biztosan senkinek sem volt köze a gyarma- tosításhoz. De az éhség szó megragadt em- lékezetében. Elhatározta, hogy a lezárt csekkszámk valamelyikére befizet valamit és mindjárt utána eszébe jutott, hogy nad-

rágjai veszedelmesen szűkülnek és vissza kell térnie a diétához.

A nyersanyagárak fantasztikus növekedé- sét éppen csak hogy tudomásul vette. A réz, az ón, a kakaó piaci értéke nem érintette közlebről. Ami kis reze otthon a háztartás- ban volt, azt nem akarta eladni, kakaóval pedig jól el volt látva. Még tavaly Amster- damban három kilót vásárolt alkalmi áron. Evvel hosszú időkre meglesznek otthon.

Nagy riport a kétféle török vendégmunk- kás helyzetéről Nyugat-Németországban. Slumokban élnek, a helyi lakosság nem é- rintkezik velük, izolálja őket s gyermekeik, ha felnőnek, társadalmi veszélyt jelentenek majd: képtelenek lesznek beilleszkedni akár a német, akár a török viszonyok közé. Az új- ságolvasó elmerengve gondolt rá, hogy az egyetlen török, akivel összekertült, a keleti édes- ségek utcai árusa volt, szemben a gimnázium- mal. Nála vásárolta kedvenc csemegéjét, a törökmezét, jaj Istenem, hány esztendeje már.

Az irodalmi rovaton is megakadt tekin- te. Szeme átfutott rajta, hogy a Nobel-díjas Böll munkáit, mert szerzőjük tiltakozott a szovjet értelmiségis üldözése ellen, több kom- munista állam könyvkereskedelmi forgalmá- ból kivonták. Unottan gondolta, hogy Böll írásait tulajdonképpen ő sem szerette soha. Most letette az újságát. Elmélőzött a ker- ti fákra, amelyekre mint az ablakon keresztül jól láthatta, ráterült a nyárvégi alkony. Ekkor ismerős léptek hallatszottak mögöt- te, és egy kemény kez nehezedett vállára:

Jöjjön, Hufnagel ur, készen van a fürdő.

És a nyugodt európai engedelmesen követ- te izmosított látogatóját az intézet folyo- sóján át a fürdőszobába.

KERESZTREJTVENY 631

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14												
15				16					17			
18			19		20				21			
	22		23	24				25		26		
27			28					29		30	31	32
		33				34		35			36	
37	38					39			40		41	
42				43	44				45		46	
47			48		49					50		
51				52		53				54		
		55							56			
57	58					59		60		61		62
63						64				65		66
67		68		69					70		71	
72				73					74		75	
												76
												77

Vízszintes: 1. Nagyon régi. 5. Ekezetelt hangor, hanglétra. 10. Női név becézve. 14. Thomas Mann Nobel-díjas német író egyik remekműve; Benjamin Britten angol zeneszerző operát komponált a könyv alapján. - 15. Orosz férfinév. 16. A Duna 744 kilométer hosszú jobboldali mellékfolyója. 17. Kelet-szibériai folyó. 18. Átvitt értelemben a zajló vagy zürzavaros események közt a pihenés, megnyugvás, felüdülés helye vagy jelképe. - 20. Betűvel a végén káros kis rageszáló. 21. Hasznos ellentét. 22. Titokban figyel mássalhangzó. 23. Vidék Észak-Spanyolországban. Központja: Oviedo. 26. Te meg ő. 27. R.Y. 28. Ausztráliai strucc. A nagy füves síkságok lakója. 29. Romániai folyó. 31. Szörnyeteg egyműveti. 33. Magyar-zsidó író 1863-1924. A nap lovagja. A dada. A tanítónő, stb. teljes név. 37. Svájci zeneszerző 1865-1943, több operát és népszerű dalt írt (Gustave). 39. Vissza: német soha. 40. Vissza: 812 kilométer hosszú folyó Dél-Európában, a Lyon öbölbe ömlik. 42. Magasztos gondolati vagy érzelmi tárgyú, lelkesítő, ünnepélyes hangú költemény. 43. Tragikus szerepet alakító színész. 46. B.R.I. 47. Megbizhatatlan, rossz hírű (ember). 49. Vissza: az ajakokhoz tar- tozó növénynevezés; illatos fűvek miatt kedvelt növények. 50. Időegység. 51. Népszerű, kifőrd technikai magyar szimfonikus volt (László). 53. Mentések meg lelkeinket - 54. A Duna 963 kilométer hosszú baloldali mellékfolyója. 55. A görög mitológiában a szerelmességméllyesztő ifjú, szárnyas isten. 56. Tejtermék. 57. Vissza: víz partot mos. 59. Fűszer. 61. Estébed eredeti francia helyesírás. 63. Cár mássalhangzó. 64. A ban- tu négerek kevert jellegű nyugati csoportja Kamerunban. 66. Négylábú. 67. Részesül va- lamiben. 69. A macskafélékhez tartozó ve- szedelmes ragadozó. Indiában és Afrikában fordul elő. 71. Orfeum fele. 72. Tapasztalat, a külvilágról az érzékszervek útján szerzett észlelet. 74. Így bizony nem lehet úszni. 76. Rovarokkal, pókokkal és rákokkal a hátsó,

járó végtagokat nem viselő testtáj. 77. E nél- kül nincs élet.

Függőleges: 1. Az USA észak-keleti közép- államainak egyike. Fővárosa: Columbus. - 2. Apály ellentéte. 3. Vissza: ének- vagy tánc- szám egy személy előadásában. 4. Vissza: a sah birodalma. 5. Európai nép mássalhang- zói. 6. Ráma. 7. Két szó: 1) utaknak, vasutak- nak, vízvezetők kiépítését szolgáló csatornáknak hegyeken keresztül való átvezetésére készült építmény; 2) kisasszony megszólítása Olasz- országban. 8. Leüt. 9. Anatómia eleje. - 10. Tekintet, undor jelzője lehet. 11. Francia utó- impresszionista zeneszerző (Jacques). - 12. Francia festő 1841-1919. Az impresszionis- ták egyik legjelentősebb alakja. 13. Tanonc. 19. Magas hőmérsékleten kiégett, máztalan tűzálló anyag (kemencékben, kályhákban belés- kény használták). 21. Metopotámia déli része, a későbbi Babilónia. 24. Vissza: sűrű. - 25. Görög törzs. 27. Német filozófus 1846-1926, az irodalmi Nobel-díj nyertese 1908-ban. Az új idealizmus egyik kimagasló képviselője, teljes név. 28. Eredek fele. 30. Vissza: német szükség. 32. Kálmán Imre egyik ismert ope- rettje. 33. Dán esztétikus és filozófus 1842-1927. A kor áramlatait és eszméit előbbre vivő realizmus iródomlomb mellett tört lándz- sát (Georg Cohen). 34. Ir-angol költő 1865-1939. Nobel-díj 1923. 35. Siena betűi kever- ve. 36. Világhírű amerikai néger énekes (basszus). 38. ...zus, gyűlöletes, szegénytelen. 41. Erdős rönkhegység Németországban a Saale és a Leine között. 44. Egyiptomi nap- isten. 45. Kilométer rövidítése. 48. Ekezetelt idő előtt. 50. Kénes vasérc. 52. Roletta eleje. 54. Ismeretlen bír. 58. Vissza: bolygó. 59. Okori egyiptomi királyi dinasztia. 60. Ravasz állat. 62. Vissza: a galambfélék egyik neme. - 64. Angol kifogástalan, tiszta, becsületes. 65. Ká- roly idegen változata. 68. Egyforma betűk. - 69. Kert egyműveti. 70. A déliek vezére az USA polgárháborújában. 71. Izraeli új- bevándorló. 73. Olasz ún. 75. Fejletlen elv.

BRIDZS

Indulás szem esetén (182)

Ha az ellenfél szemlet licitál, bevett szokás, hogy a legokosabb ászal indulni. De ez nem mindenkor célravezető.

Két ütésre van szükségünk, hogy a szemlet megbuktassuk. Márpedig egy ászal csak egy ütést érhetünk el. Helyesebb tehát, ha olyan színben indulunk ahol megvan a reményünk arra, hogy egy ütést magasztunk s csak ezután játszuk le ászunkat.

Szinte felesleges megemlítenünk, hogy ab- ban a színben amit a felvevő licitált és a part- nere megerősített, teljesen hibás taktika az ász lejátszása. Nem ez a helyzet egy nem licitált színben. Valószínű, hogy az ász lejá- tszása kedvező eredményt hoz.

Íme egy példa:

P: D 6 5
K: A 9 7 4
Ká: 5 3 2
T: 8 6 2

Az ellenfél 6 pikket mondott be. Miután megvan a remény, hogy a harmadlagos pikk dáma egy ütést, nyugodtan lejátszhatjuk a kör ászát.

(Folytatjuk)

Nagyon tudni kell...

Az alábbi partit úgy vezették be a bridsz- irodalomba, hogy a 6 pikk teljesítéséhez nagyon tudni kell:

♠ 8 5
♥ B 10 7
♦ B 8 2
♣ A K 8 5 2

♠ 10 9 3
♥ D 9 5 3
♦ 4
♣ B 9 6 4 3

É			
Ny	K		
D			

♠ A K D B 7 6 4 2
♥ A K 6
♦ A 3
♣

A licit: Kelet kezdte a licitot és 3 kárót mondott, amire Dél egyből 6 pikket vágott be. A játékos: Nyugat indult a káró 4-el. Hogyan kellett Dének folytatni a játékot, hogy minden védelemmel szemben teljesítsen? (kim)

A 628. SZ. KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 6. Edmond Dantes - 22. Sala- manca - 26. Jack London - 29. Kitz - 52. Kaolin - 56. Rocinante - 70. Ma- riner - 79. Grafológia - 87. Krikett - 89. 1) Amalgám, 2) Csáló.
Függőleges: 1. Arsene Lupin - 2. Telepátia - 11. Delacroix - 15. 1) Sinatra, 2) Empi- ria - 30. Titán - 43. Anatómia - 50. Statiszta - 56. Rikittó - 57. Traven - 60. Parafát - 6. Rekord.
NYEREMÉNYKÖNYV: SIMENON: A FURNES-I POLGÁRMESTER

HOROSZKOP

VIZONTÓ - (Január 21-től február 19-ig)
Ki kell lábalnia lelkileg ebből a rossz periódusból. Teljesen indokolatlan az ön rossz kedve, mert az objektív hely- zet inkább nagyon is biztató.

HALAK (Február 20-tól március 20-ig)
Számos lehetőség között vá- laszthat rövidesen. Ne azt a megoldást válassza, amely abban a pillanatban a legké- nyvesebbnek látszik, ha- nem igyekezzék az orránál túl is látni.

K O S - (Március 21-től április 20-ig)
Serkentse önt az a tudat, hogy a sikereitől, vagy szerénysé- gétől, vagy szerénységétől eredményétől nagyon szótan függenek. Ön nem tanúsíthat közömbösséget a sorsuk alakulása iránt.

B I K A - (Április 21-től május 20-ig)
Be kell valakinek bizonyítania, hogy ön jó érzéssel van elfelejtve. A tetek mezején ez sokkal nehezebb, mint szóradattal, de így vi- szont valamivel hatásosabb.

I K R E K - (Május 21-től június 21-ig)
A félelme alaptalan. Ha meg- felelő alapokra helyezi az éle- tét és a súlyának alakulására is ügyel, semmi baj nem lesz. Az orvos szavait jól kell ér- tenie és értelmeznie. Nem ijesztgette, csak fel- tártta ön előtt a valóságos helyzetet.

R Á K - (Június 22-től július 22-ig)
Sokkal több időt kellene a családjának szentelnie. A csalá- di mind melegebbé később majd sok mindent kárpó- tolja. Egyelőre ne is gondol- jon drasztikus változtatásokra az életében.

OROSZLÁN - (Július 23-től augusztus 23-ig)
Már hetek óta furdalja a kíváncsiság egy ügyben. Van is erre ok, szó se róla, de ne igyekezzék azt a bizonyos in- formációt erőszakkal me- szerezni. Annál is kevésbé, mert rövidesen az ölebe hull.

S Z Ü Z - (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)
Már most készíte el nagy vonalakban a jövő nyári ter- veit. Szép nyár lesz, de sok függ valóban a gondos elő- készítéstől.

MÉRLEG - (Szeptember 23-től október 22-ig)
Egy régi-régi tévedésének most áll elő a következménye és egy számlásként majd tör- leszténie kell. Tegye meg minden különösebb töprengés nélkül, márcs azért is, mert a végösszeg nem ad okot aggodalomra.

SKORPIÓ - (Október 23-től november 21-ig)
Egy idős ember bölcs taná- csai sokat érnek az ön szá- mára. Persze, csak akkor, ha e tanácsokat, vagy legalább is azok lényegét megfogadja és a magáévá teszi.

NYIL - (November 22-től december 21-ig)
Vesse laha a befolyását va- laki érdekében. Az illető rendes ember és most külön-ösen méltó az ön rokonszen- vére, illetve aktív segítségére. Ez anyagi vonatkozásban is érvényes.

BAK - (December 22-től január 20-ig)
Százalékszeren nehéz lenne kimutatni, milyen veszélyek- kel jár az ajánlat, amelyet ön elé terjesztettek, de tény, hogy sok jóval más első lá- társra sem kecséget. Egyszerűbb elutasítani.

A TÁBORNOK CSALÁDJA

(Folytatás a 8-ik oldalról)
- Csak két hét után érke- zett tőle egy levél Bécsből, mi- közben férjemmel együtt az idegösszeroppanás határán jár- tunk - meséli Lévi Piri asz- szony.

A 13 éves Andris közben megérkezett Haifára, és a Szoci- alist nem tudta, hogy mi- hez kezdjen" az egyedülálló kislánval. Andris ekkor előhuz- ta zsehből a gondosan őrzött fotót, és rögtön talált egy „mag- yar" pákidot, akivel közölte: - Ez a százados a testvérem, Szigeti Iván. Őt keressem. - Eltartott néhány napig, amed- dig az illetékesek rájöttek arra, hogy Árje Lévi századosról van szó, és megadták a kislánval az új ramát-gáni lakás címet, ahová Árje, a szintén nesi fe- leségével, Pataki Évivel, és a két gyerekkel éppen átköltözött. Andris odasietett, nem talált otthon senkit, és egy cédulát csuszított az ajtó alá: „Meg- jöttem, Andris". És aláírta egy ismerős család címet, ahol ide- iglenesen lakott. Néhány óra múlva már boldogan ölelkezett

össze a két testvér, és első ut- juk a postára vezettek. Ezt a táviratot adták fel a szülőknél Budapesten: „Mázál tov, Iván és Andris".
17 év telt el a találkozás óta. A híres tüzér-tábornok öcsé- sőt ma Ámos Lévinek hív- ják, és a Volkswagen Móvek izraeli képviselőinek az igaz- gatója.

MÉG A MAGYAR BAKAKNÁL IS PÉLDAKÉP...

Lapunkban többször cikkezt-ünk már a most 40 éves Ár- je Lévi Tábornokról (tát áf), aki igen magasintű tüzérsé- gi tudásának, számos nemzet- közilég is jelentős harcászati újításának, valamint legatár- sának köszönheti azt, hogy szept- embri kinevezése óta a Cáh- hál legelső feltucat embere kö- zött tartják számon.
Most, ennek a kis családi riportnak a végén, mindössze egy anekdotát említek meg ró- la, amit már több helyen is hal- lottam.
Egy-két évvel ezelőtt egy fia-

„Chén" choloni rendezvény-te- rem háztartási vezetője.

- A gyerekek mindig mond- ják, hogy maradjak itthon, de képtelen lennék külső tevékeny- ség nélkül megélni - mon- ja. Szabadidejében pedig, term- észetesen, a két-két gyönyörű unoka látogatására sietnek.

MÉG A MAGYAR BAKAKNÁL IS PÉLDAKÉP...

Lapunkban többször cikkezt-ünk már a most 40 éves Ár- je Lévi Tábornokról (tát áf), aki igen magasintű tüzérsé- gi tudásának, számos nemzet- közilég is jelentős harcászati újításának, valamint legatár- sának köszönheti azt, hogy szept- embri kinevezése óta a Cáh- hál legelső feltucat embere kö- zött tartják számon.
Most, ennek a kis családi riportnak a végén, mindössze egy anekdotát említek meg ró- la, amit már több helyen is hal- lottam.
Egy-két évvel ezelőtt egy fia-

talemler alijázott Magyaror- szágról, és az egyik híber lap szerkesztőségében felkereste egy újságíró rokonát. Néhány perc után arra terelődött a szó, hogy a fiatalember nemrég szerzett le a magyar hadsereg- ből, mehozta a tüzérségtől. Rögtön el is mondott lelkesen egy igaz történetet az újságíró rokonának.

- Hadgyakorlatra vitték a magyar bakákat egy kis vidé- ki városkában (ez már a mi hatnapos háborunk után tör- tént), az őrmester kiadott egy bizonyos tüzérségi feladatot a katonáknak, majd lemérté a cselekvési időt. Több mint két óra hosszat kínlódtak a ma- gyar bakák, majd a gyakorlat utáni sorakozó alkalmával, így kiáltott rájuk az előadó őrmester: - Idefigyeljenek bájtársak! Akarják tudni, hogy mi a véleményem a maguk mun- katempójáról? Az, hogy nyu- godtan szegyljétek magukat. Ezt a gyakorlatot 1.5vi tábor- noknál husz perc alatt befejez- ték volna! ...

UJ KELET SZELVENY 631 REJTVENYPALYAZAT
Név: Cím:

A KÉTERTELMŰ HIRDETÉS
— Nem egészen világos az ön hirdetése. Tulajdonképpen feleséget, vagy lakást keres?

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBEN

A gyerek fejlődésének három szakasza van. Amikor zavarbaejtő dolgokat kérdez. Amikor már nem kérdez zavarbaejtő dolgokat. És amikor érdekes dolgokat tudunk meg tőle.

Egyes tévé-risörök nézése nem egyéb, mint összekötni a keletet a haszonnal.

Vannak buta emberek, akik azt a látszatot igyekeznek kelteni, hogy ők kétszer megmondják, mielőtt semmit se mondanak.

Olyan ember is akad, aki porhintésből mindig más embereken veri el a port.

Időszerű őszi tüpéngés: Vajon a falevelek még a régi postai díjszabás mellett hullanak?

FŐ A DISZKRECIÓ

— Mondja, mennyit tud maga havonta megkeresni?

— Egyszer ennyit, mászor annyit.

— De mennyi az ennyi és mennyi az annyi?

— Az ennyi körülbelül két és félszer annyi, mint az annyi.

— Irigylem magat. En ennek az összegnek a felét sem vagyok képes összehozni ...

MINDEN RELATIV

Két sztriptíz-táncosnő beszélget.

— Sokat dolgozol? — kérdi az egyik.

— Elég sokat. Hetente hat-szor lépek fel. De a hetedik este ...

— Az mikor van? — kérdi megint kíváncsian a másik.

— Minden hétfőn. Ezen a napon zárva van a lokál és én egész éjjel otthon alszom, felöltözve ...

FINOM KIS VENDÉGLŐ

A pincér: — Kávét, vagy teát parancsol a reggeliző?
A vendég: — Ha kávé volt, amit tegnap ittam, akkor teát. Ha viszont tea volt, akkor kávét ...

KÖSZIVŰ LÁNY

— Ha nem hallgat meg. Micsike, a háza előtt akasztom fel magam.

— Ezt ne tegye. Az apám emugy is azt mondja, hogy maga mindig a ház körül lóg ...

VENDÉGLŐS TÖRTÉNET

— Ez az egyetlen mód, hogy a vendégek valóban frissen érezzék a tejet ...

RÉMES RIMEK
Az egyiptomi vezérkar főnökének lenne egy baráti jótanácsom, mivel kiderült néhány napja, hogy gyenge legény volt a gáton, nyújtsa be tüstént lemondását és adja át a posztját másnak, aztán adjon fel apróhirdetést az Új Kelet „Állás” rovatának.
(meredek)

IMPORTVICC A FAKIROK VILÁGÁBÓL

EGY TISZTVISELŐ

NAPLÓJÁBÓL:

— Némely főnök mellett személyességi pótlék is jár az embernek ...

UI ÁLLÁS

A személyzeti osztály vezetője kérdi az új tisztviselőt:

— Van valami ajánlása?

— Hogyne.

— Kitéli?

— Az előbbi vállalatom személyzeti főnökétől.

— Láthatnám?

— Csak szóbeli ajánlat. Azt ajánlotta, hogy keressék magának másik állást ...

HA A FÉRJ

KÖSZIVŰ

— Mondja kérem, hogy lehet valaki ilyen köszívű? Hogy nézheti ilyen közönyösen a felesége könyveit?

— Ugyan már! Ez nála csak vizisport ...

FIATAL APA

— Gratulálhatok öregem. Apa lettem!

— Szívvel gratulálok. És add át a gratulációt a feleséged öngyűlöletének is.

— Még csak az hiányzik, hogy ő is tudomást szerezzen róla ...

LÁNYOK

— Ma sokkal csinosabb a vőlegényed, mint a mult héten.

— Meghiszen azt. Mert ez már egy másik ...

DIPLOMATA-ISKOLÁBAN

A tanár: — Mondja meg a jelelt, hogy mit nevezünk semleges államnak?

A JELT: — Semleges államnak az olyan államot nevezük, amelyik semmi körülmények között sem ad el fegyvert senkinek, csak abban az esetben, ha a megrendelő ország előre fizet ...

VENDÉGLŐI TÖRTÉNET

Két vendéglős beszélget.

— Nekem — mondja a vendéglős — van egy remek trükköm. Elmondjam?

— Halljuk!

— Az én vendéglőmben mindvégig azt hiszi a vendég, hogy zóna-adagot evett, ettől olyan jókedvű. Csak a fizetésnél tudja meg, hogy egész adag volt ...

UDVARIASSÁG

— Tegnap hazavittem a piacról egy nő szatyrárt. Annnyira meg volt hatva, azt mondta, hogy ilyesmire már évek óta sem esett meg vele. A lakására is felhívott, utána alig akart elengedni.

— Ki volt az a nő?

— A feleségem ...

SKÓCIAI IMPORT-VICC

A skót és a felesége elutaznak egy kis vidéki nyaralóba. Kora délután érkeznek, s nagyon meglepi őket, hogy noha a hotel tulajdonosa is skót, az egész épület ki van világítva. Teljesen szükségtelenül, mert még világos van.

— Mondja kérem, miért ég itt minden villany? — kérdi a vendég a hotel tulajdonosától.

— Jó hogy említi uram. Az ön szobájában is ég és nagyon kérem, hagyja is égve.

— De miért? Nem értem.

— Majd megmagyarázom. Mi a villanyt a szomszédos telepről kapjuk és pausál-összeget fizetünk érte. Akkor meg mi nek rongálni a kapcsolókat?

MIT ER EGY JÓTANÁCS?

Kovács hallja, hogy legjobb barátját, Bumburnyákot, nagy bánat érte. A felesége megszökött egy túzóltóhádnaggyal. Mikor legközelebb találkoznak, így vigasztalja:

— Öregem, ne busulj, nem dől össze egy asszony miatt a világ. Menj haza és fojtsd egy üveg viszkibe a bánatodat.

— Sajnos, ez lehetetlen! — mondja Bumburnyák.

— Miért gondolod, hogy lehetetlen? Nincs otthon viszkid?

— Viszkim van. Bánatom nincs ...

VAGYALOM

— Tudja, hogy mit szeretnék?

— Mit?

— Hogy a rendőr megbüntessen egyszer tilosban való parkolásért.

— Mi ebben a jó?

— Nézze, megmondom 6-szintén. Egyelőre nincs még kocsim ...

KONFEKCIÓALT BÖLCSESSÉGEK

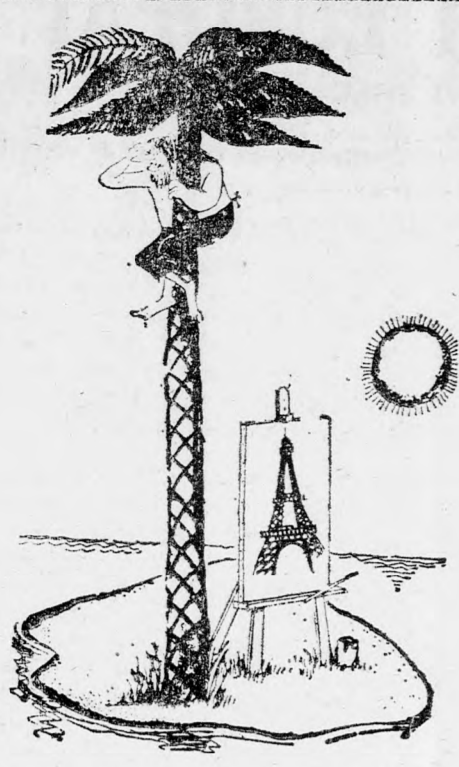
Az ember az egyetlen élőlény, amelyik el tud piruini. De abban is különleges, hogy gyakran van erre oka.

Mosolvoztunk sokat! Ez a legelegánsabb mód, hogy az ember kimutassa a fogaféhrjét az ellenségeinek.

Az öregség nem véd meg ostobaságok elkövetésétől, de nehezebb teszi, hogy azokat elnézzék nekünk.

A fizetésbe bele van kalkulálva az ember tudása. Bele lehetne kalkulálni a felettes tudatlanságát is.

Jó lenne egyszer egy olyan krimi olvasni, amelyben a nagynéni tőr az unokaöccs életére az örökség miatt.

FESTOMŰVÉSZ A LAKATLAN SZIGETEN

UTIKALAUZ KEZDŐ BÖLCSEK SZÁMÁRA

Nem szeretem a felhőket, mert engem is beárnyékolnak.

Egy fiatal tanár naplójából: „Gyönyörű álmom volt a napokban. En tanítottam Cicerót latinra és nagynehezen átengedtem a pótvizsgán ...”

Vannak dolgok, amelyeket csak vérrel lehet elintézni. Hidegvérrel.

Erkölcstelen ember örömmel teszi azt, amit mások csak rossz lelkiismerettel tesznek meg.

Sok fiu csak annyit tud az apja szívééről, hogy az közel van a pénztárcájához.

A szegénységet nem kell szégyelni. Csak néha a gazdagságot.

A PANASZOS LEVELEK BÜROKRACIAMENTES ADMINISZTRÁCIÓJA

TÖRTÉNET EGY MAMARÓL

A 8 éves kisfiu élete első kalandos könyvét olvassa. Persze, nagy hatással van rá a regény. Egyszer csak ábrándosan így szól a mamájához:

— Anyu, ha nagy leszek, elmehetek rablónak?

— Igen kisfiam — feleli a mama. De csak ha jó leszel ...

IMPORTVICC AZ ÁLLATVILÁGBÓL

Egy idős hölgy bemegy a madárkereskedésbe és papagájt akar venni. Odamegy az egyik kalitkához és így szól:

— No, te kis papagáj, hát megvegyelek-e? Az a kérdés, hogy tudsz-e beszélni?

— En tudok, te madárjlesztő — feleli a papagáj —, de kérdés, hogy te tudsz-e repülni ...

GYEREK - LOGIKA

A gyerekeknek nem zlik a vacsora. Fintorognak. Az apjuk rájuk szól:

— Csodálom, hogy így viselkedtek. Hányszor meséltem nektek a saját fiatalokoromból. Hányszor mondtam el, hogy nekem sokszor még száraz kenyér sem jutott.

Az egyik kisfiu közbeszólt: — Jól van apu, ezt már hallottuk. Legalább örülj, hogy most ilyen jó dolgod van nálunk ...

ALKUDNI IS LEHET

Simapek hazajön az orvostól. Felesége izgatottan kérdi:

— Nos, mit mondott a doktor?

— Azt mondta, hogy a betegsémetől akár 50 éves koromig is élhetek. Aztán mikor megmondtam neki, hogy már 47 éves vagyok, nagyon meglepődött, s végül kiegyeztünk 70 esztendőben ...

AZ EGYETLEN OK

— Hogy lehet, hogy maga még soha nem gondolt válasza?

— Azért kérem, mert nőlen vagyok ...

FÉLTÉKENYSÉG

— Drágám, azt beszéllek, hogy nagyon féltékeny a férjed. Ez igaz?

— Sajnos, igaz. Ha barátságos arcot vágok, az is baj. Pajtáit csap, mert attól tart, hogy az előző udvarlómra, a fényképre gondolok ...

ÖREGEDÉS

— Ugy látszik, öregszem.

— Miből gondolod?

— Eddig mindenki azt kérdezte, hogy miért nem nősülök meg. Most viszont már így hangzik a kérdés: Miért maradtál nőlen?

TEXASI IMPORTVICC

Egy turista kérdi Texasban új ismerőstől:

— Uram, ön régi ember itt. Igaz, hogy Texasban olyan szörnyű a közbiztonság?

— Az nem szó. Képzelmre kérem, a helyi napilap utabban a büntető törvénykönyvet közli folytatásos regény helyett ...

HÁKLIS FŐNÖK

— Mondja Stukolszky ur, miért nem borotválkozik meg? Hogy lehet ilyen ápolatlanul a bankba bejönni?

— Kérem, igazgató ur, elnézést kérek, de elhatároztam, hogy szakállt növesztek.

— Ezt megteheti otthon, de nem a munkahelyén ...

EGY ORVOS

NAPLÓJÁBÓL:

— Tul sokat szívok. Jó lenne abbahagyni a dohányzást, de nem megy. Már ahhoz is túl sok akaraterő van szüksegem, hogy a pácienseimet lebeszéljem ...

EGY EMBER, AKI HALADÓ
— Mondja, maga miért nem jár soha muzeumba?

— Nem akarom, hogy olyan hírem legyen, mint aki visszairja a multat ...

A RAJONGÓ LEÁNY

Ul a szerelmespár a padon. Felettük a csillagos ég. A lány tőri meg a csendet:

— Mondd Tibi, az a fényes csillag a Mars?

— Nem drágám, a Vénusz.

— Csodálatos vagy, hogy ilyen nagy távolságból is ennyire kiismered magad ...

UDVARIAS

KISZOLGALÁS

A nyári vendéglőben fizet a vendég.

— Mi volt kérem? — érdekli a pincér.

— Volt kérem egy pohár sör és kilenc kifli.

— Rendben. És ha legközelebb megint szomias tesz, talán térjen be egy pékhez ...

KÜLFÖLDI IMPORTVICC

I.

— És mi lett Biatorbágyival?

— Ki is volt az?

— Nem emlékszel? Ott állt a harmadik padban a Kvarnka Zoli mellett. Arról volt híres, hogy számtanból nagyon evenge volt. Eppen csak, hogy özszeadni tudott. De ez lényegében elég is neki egy életre, mert anyakönyveztető lett ...

II.

— Milyen volt az esküvő?

— Ragyogó. Főleg a menyasszonytánc sikerült jól.

— Ez mit jelent?

— Azt jelenti, hogy nagyon sok pénz gyűlt a közepén álló kalapba. Majdnem összejött az egész válási költség ...

EGY KITUNTTETT SZAKÁCS NAPLÓJÁBÓL:

— Nem mondom, szeretek megbecsülni. Csak akkor dühöndök, mikor azt hallom, hogy a legjobb szakács az éhség — és nem én ...

A szovjet UNO-delegátus »véreskezű gyilkosoknak« nevezte Golda Méirt és Dájánt

Maguk a sziriaiak cáfolták meg, hogy az izraeli bombák 30 orosz megölték Damaszkuszban

A Biztonsági Tanács a szerdára virradó éjjel (new-yorki idő számítás szerint délután) ismét összeült, hogy kísérletet tegyen a közelkeleti háborúskodás leállítására. A diplomataik azonban előre tudták, hogy ennek az ülésnek nem lesz semmilyen eredménye, mert az azt megelőző külisszomógi tárgyalások Amerikában és a Szovjetunióban eredménytelenül végződtek.

Mint ismeretes, Amerika álláspontja az, hogy azonnal be kell szüntetni a harcot és a szembeálló feleknek vissza kell térniük az október 5-iki füzetszövevényes tárgyalásokra, míg a Szovjetunió, Kína és más arabbarát államok szerint Izraelnek vissza kell vonnia egészen a hatnapos háború előtti »zöld vonalig«.

Időközben olyan hírek érkeztek, hogy Damaszkusz bombázása során néhány bomba a diplomataik által lakott negyedre esett és ennek során mintegy 30 szovjet diplomata életét veszítette.

Valamivel később maga a szíriai delegáció cáfolta meg ezt a hírt.

Jakub Malik szovjet UNO-delegátus magából kikelve azt mondta, hogy Golda Méir miniszterelnök és Mose Dáján hadügyminiszter személy szerint felelősek ezért a »gyilkos támadásért« és »háborús bűnösöknek« nevezte őket. Malik kijelentette, hogy a damaszkuszi diplomata-negyed bombázása a legkézesebb bizonyítéka annak, hogy az »izraeli agresszorok« feldühödve harctéri vereségeiken, a civil lakosságon akarják kitölteni bosszújukat.

Malik után Jozsef Tekoa izraeli delegátus emelkedett szószólóvá és azzal kezdte, hogy Izrael részvétet fejezte ki mindazoknak az államoknak, akiknek polgárai esetleg életüket veszítették vagy megsebesültek a harci tevékenység során. Kifejezetten kijelentette, hogy a részvétnyilvánítás a Szovjetunióknak is szól.

Ennél a pontnál félbeszakította Malik, aki kijelentette, hogy a szovjet küldöttség nem hajlandó meghallgatni »genszterek és gyilkosok« küldöttségének részvétnyilvánítását. Ezután felkelt, és

a szovjet delegáció többi tagjával együtt elhagyta az üléstermet, s csak Tekoa beszédének befejezése után tért vissza.

Tekoa kijelentette még, hogy Szíriának kell viselnie a felelősséget a damaszkuszi eseményekért, mert Szíria immár három napja bombázza a védtelen izraeli településeket, amelyek semmiképpen sem lehetnek katonai célpontnak tekinteni. Erre a célra — mondotta — Szíria szovjet rakétákat használ. Izraelben számos polgári személy esett el vagy sebesült meg e bombázások következtében, és kétségtelen, hogy

ezek élete nem kevésbé drága, mint a Damaszkuszi székely- és külföldi diplomatáké.

A továbbiakban azt mondta Tekoa, hogy a Szovjetunió is felelős — Egyiptommal és Szíriával együtt — mert a szovjet közelkeleti politika miatt nem sikerült ennyi éven át létrehozni a békét.

Tekoa után a francia, osztrák, indiai és jugoszláv delegátusok szólaltak fel. Mindannyian, többé-kevésbé az arab államokat támogatták. Muchammed Chászsan el-Záját egyiptomi külügyminiszter arra a »veszélyre« figyelmeztetett, hogy az Egyesült Államok a legrovidebb időn belül újabb 30 Phantomot szállít egyiptomi helyettes külügyminiszter Izraelnek.

Muchammed Zakaria Ismail, ter azt állította, hogy a Damaszkuszt bombázó izraeli gépek gépfegyverrel tüzeltek a védtelen járóklókra. Tekoa azonnal szóvalra emelkedett, hogy válaszul nekik, és kijelentette, hogy Izrael csak a damaszkuszi katonai parancsnokságot támadta, ahonnan az egész szíriai háborút irányítják.

Szabadágómat fejeztem be Európában londoni látogatással. Számításom szerint ottléteimből még futotta jom-kipur után is a néhány napra beütemezett szórakozási és kulturális programra, városnézésre, baráti látogatásokra. De amikor szélvész módjára terjedt a hír jom-kipur délutánján — a rabbi is bement a templomba —, hogy egyiptomi és szíriai csapatok megtámadták Izraelt, minden megváltozott.

Csak egy dolog érdekelt már, mint valami megszállottat: hogyan kerülök haza?

Annyi időm sem maradt, hogy ottléteimről értesítsem azokat, akikkel okvetlen találkozni szerettem volna.

Azt tettem, mint a legtöbb izraeli, akik »offrekedtek« az óriási metropoliszban: ültem a telefon mellett és egyfolytában próbáltam hívni — eredménytelenül — az El-Al iródiáját (az ünnep kimenetele után az inspekciós tisztviselőt) — helyért a legközelebbi gépre.

Vasárnap délután indult az első El-Al gép. Erre én is helyet kaptam — papíron —, de mire kikerem a repülőterre, a csaknem egyórás autótúrából, már tele volt a gép és elindult nélkülem.

A visszamaradtak izgatottan kérdezték: — Mikor indul a következő gép? — Nem lehet tudni — volt a lemondó válasz.

Ez a három rövid szó érthetetlen romboló hatást keltett mindanyunkban. Mit csinálunk, ha valóban nem indul gép Izraelbe? Mit csinálunk az idegen-

ben tétlenül? Lógni a levegőben, amikor otthon faszénosítani tudjuk magunkat és szükség van ránk!

Ifjak, idősek arcán kiült a fehetetlenség érzése, a kétségbeesés.

De a sors, az El-Al és az izraeli követség megkönyörült rajtuk, mert másnap mégis volt járat, és azóta mindennap rendszeresen van. És helyreállt a rend. A követség kirendelt emberei állapítják meg, kinek az utazását engedélyezik.

Mint a hatnapos háborúban, most is rengeteg lelkes külföldi jelentkezik. Fiatalok a harcra, szakemberek pedig — orvosok, ápolók stb. —, hogy szakértelmükkel segítségére legyenek Izrael államának. A követség ezeknek egyelőre csak kis hányadát fogadja be, a szükségletek megfelelően.

AZ EL-AL GÉPEIN EURÓPA FELETT

Az óriási Jumbo-gépekben már nagy nyugalommal ül mindenki és valami különös biztonság sugárzik az arcokon. Még az sem izgatott, ha néha — és gondolathoz gyakran — az foglalkoztatott, mi lenne, ha a gépben hirtelen felbukanna egy-két fegyveres »ratach-legény«? Hát

LEMONDOTT SPIRO AGNEW ALELNÖK

Washington, (UPI, Reuter). — Spiro Agnew, az Egyesült Államok alelnöke »az ország érdekében« benyújtotta lemondását és közölte, hogy nem tagadja bünyöségét azzal a váddal szemben, hogy 1967-ben kivonta magát teljes jövedelmi adó fizetése alól. Az erre vonatkozó nyilatkozatot, amely a vád beisméréseinek felel meg, Agnew ügyvédje átnyújtotta Baltimorei szövetségi bíróságának. Ugyanakkor az igazságügy-minisztérium közölte, hogy eljett a megvezetési vádat Agnev ellen. Az alelnök és az

igen, mondtam magamban, meg történhetik, de mégis, leltem mélyén hittem, hogy meg fogunk érkezni...

Nézegetem a főbbszáz utast, senki ismerős. Érdekes, pedig mindnyájan ugyanazzal a céllal és ugyanoda utazunk. Egy bizonyos: soha ennyi fiatal együtt nem láttam repülőgépen, amelyeken valaha is utaztam.

Ez az egész nagy, sokrétű »emberi társadalom«, amelynek jórésze visszatérő diák, egy dologban megegyeznek, ami viselkedésüket illeti: meglepően csendben vannak. Nem hangoznak, nem kiabálnak, mint utcákon vagy összejöveteleken szoktak, nem énekelnek, egyszerűen csendben, nyugodtan ülnek és ha beszélgetnek, azt is halkán teszik. A hatnapos háború idején másként viselkedtek volna.

De jönnek haza csendben, nyugodtan, szeretettel, hiszen kötelességüket teljesítették...

Miközben a fentiekben elmélkedem, landol a Jumbo és leszállunk a luddi koromszót repülőterén. Schol egy autóbusz, schol egy taxi. Jó félórát kell várni, amíg akad egy jármű. Már majdnem reggel van... Mégis milyen jó hazajönni...

Dr. MARTON GIZELLA

TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
MINHELET HACHERUM

Sürgős közlemény ellátás ügyében

Élelmiszerüzletek tulajdonosai, akiknek járművük van

KORLATOZÁS NELKUL VÁSÁROLHATNAK TOJÁST

a tel-avivi nagykereskedelmi vásárcsarnokban.

KÜLÖNBÖZŐ TEJTERMEKEKET

a járművel rendelkező fűszeresek a Tnuva központi tejcsermokban (Petach Tikva út 144) és a Tára tejcsermokban (Giboré Jiszrael u. 65) vásárolhatnak.

Tel-Aviv—Jaffa város vész-igazgatósága tudatja a közönséggel, hogy **kenyeret** csakis az üzletekben és nem a pékségekben árusítanak.

Tel-avivi kiskereskedők, akiknek szállítóeszközre van szükségük, forduljanak a »Jerá« társasághoz, telefon 32-383.

TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
MINHELET HACHERUM

UJ OLE
VILLANYBORÍTÁSOK
AUTÓIG

FARKASNÁL VÁSÁROL VÁMMENTESEN!

Szállítunk 10 nap alatt

A LEGJOBB BEL- ES KÜLFOLDI GYÁRIMANYOKAI MEGTALÁLJA OSSZPONIOSITVA NALUNK

Aki nov. 30-ig nem rendel, elveszti oléjét külföldi árára.

Árusítás vátikoknak is.

S. FARKAS LTD.
MONDIAL 2000

TEL-AVIV: Derech Petach Tikva 9., tel: 621272, vas., kedd, csütörtök 8.30—1 és 4—7, hétfő és szerda 8.30—1-ig.

JERUSALEM: Hásoleg 2., tel. 232914.

HAIFA: Herzl utca 24, Tel. 523-606, vas., kedd, csüt. d. u. 4—7-ig.

VASÁRNAP KEZDJÜK KÖZÖLNI

A HŐSI PETÁCH-TIKVA

cimen a néhai dr. Weissburg Chájim emlékiratainak egy részletét. Dr. Weissburg 1914-ben kiránduláson volt Palesztinában és az akkor 36 éves Petach Tikváról, életéről és küzdelmeiről hátrahagyott emlékirataiban számolt be. Most, Petach Tikva alapításának 95. évfordulója alkalmával, érdekesnek tartjuk közölni ezt a részletet, amely képet ad az olvasónak az országépítés egyik hősi fejezetéről.

ÖNKÉNTES MUNKAVÁLLALÁSI KÖZPONT

A kormány, a Hisztadrut és gazdasági szervezetek egyeztető központjával egyetértésben elhatározta, hogy központot létesít önkéntes munkavállalók sorozására különböző gazdasági ágak és szakmák számára.

Az önkéntességi központ ezúton felhívást intéz azokhoz, akik nincsenek besorozva vagy rögzítve és nincs foglalkozásuk, hogy önkéntesen jelentkezzenek munkára.

Az önkéntesek forduljanak a munkaközvetítő irodákhoz lakhelyük körzetében, beiratkozás céljából. Ugyanott felvilágosítást kapnak a munkahelyekről és megkapják a munkahely kiutalást.

Az önkéntesek teljes fizetést kapnak munkájukért, a kollektív szerződés alapján. A magán- és köz-munkaadók, akiknek munkaerőre van szükségük, küldjék be igényléseiket a munkaközvetítő irodáknak.

A feliratkozás vasárnap, 1973 október 14-én kezdődik.

Vedd ki részedet a termelési erőfeszítés növeléséből!

MUNKAÜGYI MINISZTERIUM

TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
MINHELET HACHERUM

Sürgős felszólítás a lakókhöz

Felkérjük a lakókat, hogy maguk vigyék vissza helyükre a szemetesládákat, a városi köztisztasági szolgálat által történt kiürítésük után.

Az utcákon álló nagy szeméttartályokba nem szabad újságokat vagy más papírt elhelyezni.

TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
MINHELET HACHERUM

TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
MINHELET HACHERUM

Közlemény a passzív védelemről

A város vész-igazgatósága felszólítja az óvóhely nélküli, 2—3 emeletes házak lakóit, hogy

EMELJENEK VÉDŐFALAT A HAZAK BEJARATÁNÁL

Technikai szaktanácsot a városi információs irodákban lehet kapni. Töltött homokzsákok védőfalak építésére a következő kiosztóhelyeken kaphatók:

Rothschild fasor (Sheinkin utca sarok);
Szdérot Ben Cion (Melchett utca sarok);
Abarbanel utca (a Florentin negyedben a zsinagóga mellett);
Dizengoff körönd;
Tel-Baruch tengerpart.

Azókat a lakosokat, akik kis házakban laknak (villa, cottage, kétszintes ház) felszólítjuk, hogy ássanak

védőárkot

a kertben vagy az udvaron. Technikai szaktanácsot a városi információs irodákban lehet kapni.

Felkérjük a lakosokat, hogy azonnal kezdmenyezzék a megfelelő lépéseket, a fenti utasítások szerint.

JEHOSUA RABINOVICS
TEL-AVIV—JAFFA VÁROS
VESZ-IGAZGATÓSÁGÁNAK ELNÖKE

ALAP
50
Teg
2
és
Szé
nagy
flotta
vertü
a Sz
elit
A h
nye sze
vott ha
hatót E
A na
súlyos
az észak
Északon
folytatód
sa és en
megalap
ria terü
külföldi
izraeli c
felé vez
sziklás
re. A s
első alk
ürkörték
amely S
Az ir
seregü
és annak
tek az i
szíriai é
vott an
ellensége
meg.
A Sz
taink az
célos ütk
az egyip
madását
ket okoz
hádsereg
zata szer
legáláh
tankot
baton.
A szor
egyébker
kutat mé
nalai mé
belül 10
kustól e
bantott e
tott vég
vájja el
rültek n
Chájim
bornok.
magyar.
a szíri
megszí
és képt
hajó ki
andkül
ját is el
rült vak
számolni

Izrael
Izrael f
Franc
Nemzetk
közpon
az egyik
pedig Sz
tatta a h
a Nemze
Az izr
a Vörö
azon kat
feltételez
vagy sz
Nemzetk
selői má